

«Norges
mest sexy»
Selda

— Jeg stod i fare for å
få nervous meltdown.
Da dro jeg til Cuba

Min studietid, side17

Studenter vil ha mer penger til seg selv

... men politikerne vil ha student-
boliger

Nyhet, side 4-5 • Leder, side 2

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 67, utgave 16 | www.universitas.no | onsdag 15. mai 2013

Frode Saugestad i ny
roman: Skriver om å
bombe Blindern-bygg

Kultur, side18-19

Varsler kamp mot tåketale

■ Biologi-professor Kristian Gundersen
stiller som kandidat til Universitetsstyret.

■ Han vil bekjempe New Public
Management og gjenopprette kontakten
med grasrota.

Nyhet, side 10-11

Setter inn bombe- hunder på campus:

Kontrollen strammes kraftig inn
etter maratonbombene i Boston.

Omverden, side 14-15

redaktør: **Emma Tollersrud**
emma.tollersrud@universitas.no 911 23 791

redaksjonsleder: **Øyvind Gallefoss**
oyvind.gallefoss@universitas.no 980 03 342

fotosjef: **Helle Gannestad**

desksjef: **Benjamin Edward Oliver**

nettredaktør: **Heljar Havnæs**

magasinredaktør: **Peder D. Stabell**

MENINGER

Den hete poteten vi ikke vil ha

I regjeringens reviderte nasjonalbudsjett for 2013 kunne kunnskapsminister Kristin Halvorsen fortelle at hun vil bygge 400 flere studentboliger enn planlagt i år. Det vil koste 100 millioner kroner, et flott tall. Alternativt kunne hun gitt alle støttemottakerne til Lånekassen 25 kroner ekstra i måneden, men det ville neppe gitt samme riksdekkende medieomtale.

Flere av partiene har denne våren tatt inn studentboligbygging som punkter i stortingsprogrammene, og de kappes om å ville bygge flest. For bare et halvt år siden framsto to, tre og fem tusen studentboliger årlig som utopisk drømmepolitikk.

Studentboliger har rett og slett blitt et uimotståelig politisk virkemiddel. Med satsingen oppnår politikerne å sende tre signaler på én gang: De demper prisveksten, viser handlekraft overfor pressområder og sikrer muligheten til å ta høyere utdanning.

Det er et handlingsrom studentpolitikere vet å utnytte. For NSO er studentboliger nå viktigere enn økt studiestøtte. Det lobbies i korridorene, arrangeres debatter og klages i mediene dersom politikernes boligambisjoner er for feige.

Det er bare så merkelig at studentene ikke deler det samme engasjementet. Tvert imot mener halvparten at økt studiestøtte er den viktigste politiske saken, mens bare 15 prosent mener studentboliger er viktigst. Vet de ikke sitt eget beste?

Nei, det handler snarere om de prinsipielle svakhetene ved studentboliger som politisk virkemiddel: Godene tilfaller de få som ønsker seg en studentbolig og er heldige nok til å få en. I Oslo og Akershus er dette bare 16 prosent av studentene. Skal alle studenter kjempe for at denne prosenten skal opp på 17 eller 17 og en halv?

Flertallet identifiserer seg ikke med det NSO har utpekt som den viktigste kampen. De føler mer på vanskelighetene ved å være heltidsstudent, ved å måtte jobbe to-tre dager i uka, ved ikke å ha råd til å kjøpe maten i kantina. 40 prosent av studentene er fattigere enn fattigdomsgrensa.

Prioriteringen hos våre egne pressgrupper bør diskuteres. En økning av studiestøtten er og blir viktigere for det store flertallets velferd. I en tid der de sosiale forskjellene øker er det et mer effektivt utjevningstiltak. Selv om kampen om studiestøtten har vist seg å være tung og lite oppløftende, er det denne vi må prioritere, framfor å ri den politiske studentboligbølgen.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Monica Reigstad**
monica.reigstad@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**

Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

Vi mangler insentiver til å kjempe for en bedre studenttilværelse.

Engasjementet som ikke er der

Kommentar

Christoffer Gundersen
journalist i Universitas

Universitas skrev i forrige uke at Høyre er partiet som studentene selv mener har best utdanningspolitikk. Mer oppsiktsvekkende var det at 48 prosent meldte at de ikke har gjort seg opp en mening om hvilket parti de foretrekker politikken til.

Med bare fire måneder til stortingsvalget, fremstår dette lett som bekymringsverdig. Studentene burde kanskje heller blitt spurt om de faktisk har peiling på hva de forskjellige partiene står for?

Det studentpolitikere bør spørre seg om, er om norske studenter egentlig trenger mer stipend og flere boliger. Et enda mer betimelig spørsmål: *Fortjener* vi at disse godene blir enda bedre?

Halvparten av norske studenter sitter passiv på sidelinja, på tross av at den «vanskelige juni-måneden» uten stipend nærmer seg med stormskritt. Det kan virke som studentene til syvende og sist ikke bryr seg. Eller så tenker de at det løser seg til slutt. Det er noe jeg har tatt meg selv i å tenke.

Likevel fortsetter politikerne å fri til oss. Vi har skrevet om venstresiden som konkurrerer om å love flest studentboliger før valgkampen, og Høyre som ønsker å la private slippe til. Hva angår elleve måneders studiestøtte programfestet Arbeiderpartiet dette allerede i 2009. Da Universitas i april konfronterte Trond Giske med hvorfor det ennå ikke har blitt innført, ga han et like intetsigende svar som alltid. Et svar som tyder på at valgløftet heller ikke blir realisert denne gang – om noen gang.

Kanskje er det nettopp derfor regjeringen ikke prioriterer spørsmålet? Fordi de vet at studenter egentlig gir beng i elleve måneders studiestøtte?

Før helgen hadde jeg min første eksamen for semesteret, i komparativ politikk. Her har vi sett hvordan grupper til alle tider har engasjert seg for å fremme sin sak. Både arbeidere

og feminister har gjort det. Studenter før oss det samme. Vi har også lært at selv om valgkanalen mister sin innflytelse, så tar andre former for deltakelse over. Som avisinnlegg, underskriftskampanjer og demonstrasjoner.

Men den norske studenten demonstrerer ikke for å bedre tilværelsen sin, slik som britiske studenter protesterte etter at skoleavgiften ble tredoblet ved universitetene i Storbritannia – så sent som i fjor. Tilbudet som generasjonene før

«Kanskje regjeringen vet at vi egentlig gir beng i elleve måneders studiestøtte?»

ØYEBLIKKET

av Hans Dalane-Hval

Kunst: Tu Ha Vu og Kim Andersen fullfører sin street art-inspirerte eksamensutstilling på Westerdals. De går begge på eksopneringsdesign.

ILLUSTRASJON: ØYVIND HOVLAND

oss har kjempet fram, virker å være bra nok. Og når det kniper har mange av oss en hodepute i form av velvillige foreldre, som legger til rette slik at vi kan leve ganske ålreit som studenter.

Derfor oppleves ikke flere studentboliger som noe det er verdt å kjempe for, når mange av oss gladelig betaler for å bo i en fet leilighet – ofte med støtte fra mor og far. Og husleia i juni er tilsynelatende heller ikke et problem som er stort til at vi gidder å stå på barrikadene for det.

Derfor blir studentpolitikere stående ensomme mot partienes tomme løfter, selv om kravene deres hadde hatt langt mer tyngde dersom politikerne så at flere engasjerte seg. Faktum er at en demonstrerer i nøden, men her er det ingen nød.

Det er ingen kamp å utkjempe, slik som den i Storbritannia. Eller i USA, hvor halvparten av alle med bachelorgrad under 26 år står uten jobb. Eller i Canada, hvor det er blitt forbudt å demonstrere på campus. Eller i Burma, for

den saks skyld – hvor akademisk frihet praktisk talt ikke eksisterer.

På 17. mai tar vi, norske studenter, oss råd til å slurpe i oss champagne og gomle jordbær – i vår fineste finstas. Om to uker står det 1. juni på kalenderen, og vi har ikke noe stipend fra staten å se fram til.

Det har vi heller ingen spesielt god grunn til.

c.s.gundersen@universitas.no

BAKPÅ NYHETENE

« – Kall meg gjerne student mot strømmen, men da jeg kom inn på Høgskolen i fjor høst var det aldri et alternativ og se meg om etter en hybel i Gjøvik. Mor og far har campingvogn på Lygna, så det er en kjempefin «studenthybel». Det halverer også reisetiden min fra Nannestad, forteller Trine-Lise.

Vi kaller deg gjerne student mot strømmen, Trine-Lise. Hentet fra saken «CAMPINGVOGN: Billig og kjekk 'studenthybel'», Oppland Arbeiderblad, 14.05.13

« Temaene i de forskjellige kunstverkene dveler mellom student-migrant, immigrasjon og kunstner-migrant. For å gjøre dette har studentene forsøkt å uttrykke hvordan de føler det er å være fremmed i London.

Spennende prosjekt. Hentet fra den engasjerende saken «Ane B. Solvang med utstilling i London», Porsgrunns Dagblad, 14.05.13

MENINGER

Universitas gir deg meninger fra verdens studentaviser

TRONDHEIM

Under Dusken

Mange studentar kjem frå andre delar av landet og manglar nettverket som sikrar ein høveleg hybel. Så lenge der finst boligmangel, vil der alltid finnast naud og kyniske næringsaktørar som utnyttar studentane.

CAPE TOWN

Varsity

We're 90s kids. Need to be reminded of what that means? Gummy Bears, stick-on-ear-rings, Britney Spears, Pez sweets, phone cards, and most importantly, Pokémon.

BERGEN

STUDVEST

Over en million kvadratmeter av bygningsmassen til Norges universiteter og høyskoler trenger oppussing. Opprustingen må starte umiddelbart.

YALE

Yale News

Even as we move boldly forward, it's difficult not to look back and wonder whether we did everything the way we were supposed to, or try to figure out what we should take away from our experience.

FØLG OSS

På papir hver onsdag, på nett hele tiden

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas

www.universitas.no

For oppdaterte studentnyheter.

TIPS OSS

tips@universitas.no

nyhetsredaktør: **Håkon Frede Foss**
haakonff@universitas.no 975 00 722

NYHET

Prorektor blir direktør

NY JOBB: Prorektor ved Universitetet i Oslo (UiO), Inga Bostad, gir seg i sin nåværende stilling til sommeren. 1. januar 2014 tiltretr hun som direktør ved Norsk senter for menneskerettigheter (SMR).

– Jeg er glad og ydmyk over å få denne muligheten til å utvikle et av Universitetet i Oslos mest spennende fagmiljøer, sier hun i en pressemelding fra UiO.

Bostad har vært en del av UiOs toppledelse siden 2006, som henholdsvis viserektor og prorektor. I tillegg har hun også erfaring som redaktør og forlagssjef. Hun er en aktiv skribent og publiserer både i presse, fagskrifter og lærebøker.

Halvåret mellom stillingene skal hun bruke til å fullføre skriveplaner, heter det i pressemeldingen. Bostad ble uteksaminert som mag. art. i filosofi i 1989 og som dr. philos i 2005 ved Universitetet i Oslo. Hun har vært tilknyttet Institutt for filosofi, ide- og kunsthistorie og klassiske språk.

Bostad overtar jobben i SMR etter Nils A. Butenschön.

Færre midlertidige ansatte

FORBEDRING: I en pressemelding fra Forskerforbundet sier leder Petter Aaslestad at den rødgrønne regjeringen har redusert andelen midlertidig ansatte i akademia i perioden 2005 til 2012. Han viser til Kunnskapsdepartementets tilstandsrapport for høyere utdanning.

– Utviklingen er positiv. Likevel er andelen midlertidig ansatte fortsatt langt høyere enn i arbeidslivet for øvrig, sier Aaslestad.

Det er en kraftig nedgang blant saksbehandlerstillinger fra 19 prosent til 14 prosent. Andelen midlertidig ansatte i arbeidslivet for øvrig var til sammenligning 8 prosent i 2012.

For undervisnings- og for-

skerstillinger kan de statlige høyskolene vise til en god reduksjon i bruken av midlertidighet fra 17 prosent til 13 prosent.

Universitetet i Nordland utmerker seg positivt ved at det har klart å redusere midlertidigheten fra 16 prosent til 12 prosent, skriver Forskerforbundet i pressemeldingen.

Aaslestad oppfordrer Stortinget til å slutte seg til forslaget fra regjeringen i Forskningsmeldingen om økt innsats mot midlertidige ansettelser, ved at universitetene og høyskolene pålegges å utarbeide lokale handlingsplaner mot midlertidighet og innfører økonomiske sanksjoner hvis midlertidigheten ikke reduseres.

NSO i utakt med

Økt studiestøtte er den viktigste saken for norske studenter. Likevel velger NSO flere studentboliger som sin hovedprioritering.

Utdanningspolitikk

tekst Christoffer Gundersen
c.s.gundersen@universitas.no
foto Helle Gannestad

En fersk undersøkelse gjennomført av Sentio kartlegger studentenes politiske preferanser.

Undersøkelsen, som er bestilt av Universitas og Norsk Studentorganisasjon (NSO), viser at *utdanning og forskning* er vinner sakene hvis du skal sanke studentenes stemmer: 52 prosent oppgir dette som en viktig sak for dem i stortingsvalget (se grafikk).

Blant de ulike rettene i den utdanningspolitiske bufféen, er det særlig én studentene har ekstra appetitt for – nemlig mer penger til seg selv. 50 prosent oppgir enten *høyere lån og stipend* eller *11 måneders studiestøtte* som den viktigste saken.

Norsk Studentorganisasjon, som representerer 200 000 studenter, har en helt annen favorittsak.

«NSOs hovedprioritering denne perioden skal være flere og billigere studentboliger» står det i arbeidsprogrammet.

Bare 15 prosent av studentene er enige i at dette er den viktigste saken å kjempe for.

Politisk vilje avgjør

NSO-ledelsen er ikke overrasket over funnet.

– Tallene i undersøkelsen viser et bilde som vi kjenner igjen. Studentene mener at de økonomiske rammevilkårene er for dårlige, og derfor har NSO en prioritering der vi ønsker at studiestøtten økes til 1,5 av Folketrygdens grunnbeløp G, sier André Almås Christiansen, nestleder i NSO.

Det tilsvarer i dag 123 000 kroner.

Christiansen mener likevel at studentboliger er det riktige hovedkravet å fronte nå, siden det er politisk vilje til å gjøre noe med det. Han hevder at studentboligbygging også vil bedre studentenes økonomi.

– Å få til et gunstig boligtilbud for studentene handler også om å forbedre de økonomiske rammene deres, forklarer Christiansen.

– Er det full enighet innad i NSO om å prioritere studentboliger foran økt studiestøtte?

– Det er en bred enighet om at disse to temaene er de viktigste å gjøre noe med. Så har det vært en diskusjon hvor det har vært forkjempere for begge deler. Det er ingen lett sak å prioritere, men i år mente et flertall at studentboliger er viktigst, sier Christiansen.

Han aviser at NSO bør revurdere sin studentboligprioritering

på bakgrunn av studentenes svar i spørreundersøkelsen.

Studentboliger mer salgbart

Øyvind Olufsen er kommunikasjonsrådgiver hos Geelmuyden. Kiese og tidligere studentpolitiker og styreleder i Studentsamskipnaden i Bergen. Han tror NSO har foretatt en avveining av hva som er politisk realistisk å oppnå.

– Jeg vil tro NSO har vurdert at det vil være vanskelig å oppnå begge deler samtidig, og dermed har valgt slik de har gjort. Det ville ha vært dumt å satse alt på det svakeste kortet for så å sitte igjen uten noe som helst, sier Olufsen.

Han tror dessuten at flere studentboliger møter mer forståelse og støtte fra den øvrige befolkningen, som er viktig for å få gjennomslag for studentenes saker hos de nasjonale politikerne. Dette har NSO vært klar over, hevder Olufsen.

– Alle må ha et sted å bo, og de fleste har et forhold til høye boligpriser. Dermed er det enkelt å skape sympati for at studentene trenger et rimelig sted å bo, og at det dermed må bygges flere rimelige studentboliger, sier kommunikasjonsrådgiveren, og utdyper:

– Kommunikasjon handler mye om å fortelle en historie. Historien om den hardtarbeidende studenten som ikke finner seg et sted å bo, er nok langt lettere å fortelle enn historien om studenten som trenger mer penger til øl, sier Olufsen.

Har prioritert: Nestleder i NSO, André Almås Christiansen, er fornøyd med å ha prioritert å bygge flere studentboliger i årets arbeidsprogram. Her er han foran Grünerløkka studenthus.

UNIVERSITAS FOR 25 ÅR SIDEN

Universitas nr. 8, 1988

UNIVERSITAS FOR 50 ÅR SIDEN

« Det menneske som en gang gjorde oss glad – kanskje vi aldri får vise vår takknemlighet. Og det mennesket i sorg vi i vårt hastverk gikk forbi – kanskje vi aldri får vise vår sympati. Bringer døden oss ikke til å slutte å leve som om alt kunne fornyes, tvinger den oss ikke til å erkjenne livet som en improvisasjon? »

Universitas nr. 8, 1963

Ungdomspolitikere om student-

Andreas Halse, leder i Sosialistisk Ungdom

Studentboliger vil få ned boligprisene, og vil ha mer å si for den enkelte student enn økt studiestøtte. Det vil ikke ha noe å si hvor mye studielån studentene får dersom boligprisene øker mer nå. Som NSO ønsker vi å prioritere studentboliger. SU ønsker 4000 boliger i året, mens AP og SV har blitt enige om 3000 boliger. Dette betyr ikke at økning i studiestøtten skal ekskluderes. Vi ønsker helst å få på plass begge deler. På lang sikt vil flere studentboliger forbedre studentenes økonomi. Ønsker studentene enda bedre studentvelferd, er det viktig at SV blir større innad i regjeringen.

Esil Pedersen, leder i Arbeidernes Ungdomsfylking

I perioden vi har vært inne i nå med finanskrisen, har vi blitt nødt til å prioritere studentboliger. Det har aldri vært bygget flere studentboliger enn nå. Studentboliger gjør at studentene kan bo billigere, samtidig som det demper presset på privatmarkedet. Derfor er det bra for studentenes økonomi å bygge flere boliger. Vi går igjen til valg på 11 måneders studiestøtte, og vi ønsker å få det til i neste periode. Samtidig står vi for en bred prioritering i høyere utdanning, hvor studiestøtte ikke kan være vår eneste prioritering. Av studentenes krav er dette det dyreste.

ed studentmassen

boliger og studiestøtte

Sveinung Rotevatn,
leder i Unge Venstre

Studentboliger vil komme alle studentene til gode, siden det gagnar hele det opphetede boligmarkedet. I en borgerlig regjering vil det ikke bli noen studentboligsatsing uten Venstre. Der de rødgrønne har lovet, men ikke levert, har vi fylt løftet med faktisk innhold. Venstre er i tillegg det eneste partiet som har fått plass til 11 måneders studiestøtte i sitt alternative budsjett, noe som vil gi oss styrke i en regjeringsforhandling. Vi våger å prioritere studentene i den tøffe konkurransen mot andre gode formål, som eldreomsorg og veibygging.

Himanshu Gulati,
leder i Fremskrittspartiets Ungdom

Både flere studentboliger og økt studiestøtte er viktig for oss. Vi har i vårt budsjett økt studiestøtten, og tenker i motsetning til regjeringen at vi skal holde det vi lover. Det er tragikomisk at alle regjeringspartiene var enige om 11 måneders studiestøtte i 2009, før de forhandlet det bort i etterkant. Dette er en rødgrønn logikk jeg ikke forstår. Vi mener at flere studentboliger og økt studiestøtte er akutte saker, som gjør det nødvendig å bortprioritere andre ting for å få løst. Studentene har vært taperne de siste par statsbudsjettene, og dette er noe vi vil gjøre noe med.

Jubler for 100 nye studentboliger

SiO vil starte byggingen neste sommer.

Boligbygging

tekst Lars Heltne
universitas@universitas.no
foto Helle Gannestad

Forrige uke meldte Universitas om «dragkampen» som ville komme i kjølevannet av regjeringens ekstrabevilgning til 418 nye studentboliger i revidert nasjonalbudsjett. Nå har regjeringen bestemt at 110 av disse har tilfalt Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Tilskuddet gis til SiOs bygg i Sandakerveien 99.

Gladlaks: SiO og styreleder Magnus Nystrand ser frem til å huse flere av hovedstatens studenter.

– Det er med glede vi har motatt meldingen om at Oslo får såpass mange studenboliger. Boligbygging er noe av det viktigste vi kan gjøre for studentene, for vi vet hva høye leiepriser kan bety mye for studentøkonomien, sier Karin Yrvin, stortingsrepresentant for Oslo Ap. Hun har opplevd mye «positivt engasjement» fra studentorganisasjonene rundt boligbyggingspolitikken.

I bonusbevilgningen fra regjeringen får Bergen og Trondheim 60 studentboliger hver. Kristiansand, Stavanger, Ås, Tønsberg, Halden, Tromsø og Sogndal får også en del av boligpotten i det reviderte nasjonalbudsjettet, som har en verdi av 100 millioner kroner.

SiO-styreleder Magnus Nystrand er strålende fornøyd med boligsatsingen, som han beskriver som både riktig og sårt trengt.

– Jeg er storfornøyd med at politikerne klasker til med nye studentboliger. Vi ser at dette blir et stadig større politisk satsningsområde og at slike tiltak er med på å lette boligtrykket for studentene våre, sier Nystrand, som ikke hadde noen forhåpninger på forhånd om hvor mange av de over 400 boligene som skulle tilfalle Oslo.

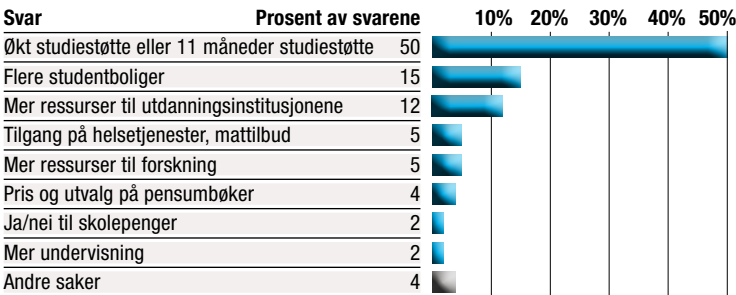
Det er estimert at prosjektet i Sandakerveien kan huse 171 studenter.

– De forskjellige prosjektene våre utvikler seg i ulikt tempo, og Sandakerveien er et som har modnet. SiO eier bygget, og vi håper å begynne byggingen neste sommer, hvis kommunen gir oss de nødvendige tillatelsene, sier styrelederen.

Av SiOs søknader om tilskudd til studentboliger i år, er det bare et prosjekt med 36 hybler i Magnusgate som har fått avslag fra Kunnskapsdepartementet.

Studenters preferanser i utdanningspolitikken

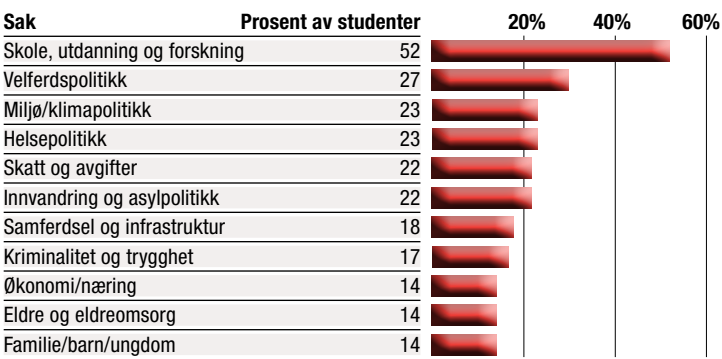
Grafen viser hva studentene svarte på spørsmålet «Hvilken studenpolitisk sak er viktigst for deg?», i en undersøkelse gjennomført av Sentio. 1012 studenter deltok i undersøkelsen.

Disse sakene er viktigst for studentene

Grafen viser hvor mange studenter i prosent som oppgir at de ulike sakene er viktige for dem ved stortingsvalget i 2013.

Respondentene kunne krysse av flere saker.

Undersøkelsen er gjennomført av Sentio på vegne av Norsk Studentorganisasjon og Universitas og omfatter 1000 studenter i hele landet.

Heldig: Den ansatte som ble tatt for svindel kunne fort mistet jobben. BI-professor Petter Gottschalk mener svindel er en opplagt oppsigelsesgrunn.

FOTO: HØGSKOLEN I NORD-TRØNDELAG

En ansatt ved Høgskolen i Nord-Trøndelag får fortsette i jobben etter å ha svindlet skolen for penger.
– Høgskolen har trolig svin på skogen, sier BI-professor Petter Gottschalk.

Svindel

tekst Geir Molnes
geirmoln@universitas.no

I fjor fikk en ansatt ved Høgskolen i Nord-Trøndelag (HiNT) utbetalt 6225 kroner fra høyskolen. Vedkommende hadde søkt om å få dekke utgifter i forbindelse med et prosjekt. Men i januar i år fattet skolen mistanke om at ikke alt hadde gått riktig for seg. Dette kommer fram i et brev fra HiNT til Kunnskapsdepartementet (KD) som Universitas har fått tilgang til.

Etter en nærmere gjennomgang kom skolen fram til at den gjeldende fakturaen ikke kunne være reell. Den ansatte hadde tatt seg betalt for et oppdrag som aldri var blitt gjort.

Som følge av dette ble den ansatte innkalt til et møte med sine overordnede. Da personen ble konfrontert med den falske fakturaen, innrømmet vedkommende

at oppdraget ikke hadde vært reelt. Den ansatte betalte så tilbake pengene.

Alvorlig og straffbar handling

I brevet skriver skolen følgende: «Dokumentfalsk er i seg selv en alvorlig og straffbar handling. I tillegg er det etter HiNTs syn på det rene at NN urettmessig tilegnet seg 6255 kr, som følge av den falske fakturaen. NN kan dermed også være skyldig i bedrageri, jfr. straffeloven § 270.»

Den ansattes navn er sensurert i brevet.

På tross av personens «alvorlige og straffbare handling», har HiNT besluttet å la den ansatte få fortsette i sin stilling. Svindelen fikk ingen andre konsekvenser enn en skriftlig advarsel. Det bekrefter Steinar Nebb, rektor ved HiNT.

– Begrunnelsen for at vi valgte den løsningen var at beløpet var svært lite, og at den ansatte valgte å gjøre opp for seg, sier Nebb.

– For dårlig kontroll

Petter Gottschalk, professor ved Handelshøyskolen BI og ekspert på økonomisk kriminalitet, mener at denne handlingen en åpenbar oppsigelsesgrunn.

– I arbeidslivet er det enkelte handlinger som er opplagte oppsigelsesgrunner, og bedrageri er absolutt en av disse, sier han.

– Så her har den ansatte hatt flaks?

– Ja, han har nok det. Det å jukse med reiseregninger er noe man gjerne får sparken for umiddelbart, og denne saken er mer alvorlig enn det, sier Gottschalk.

Professoren mener denne saken tyder på dårlige kontrollrutiner hos HiNT.

– Hvis kontrollrutinene ikke er gode nok, så blir du lettere rammet av slike forhold. Den som har godkjent og utbetalt fakturaen bør også få en advarsel, sier Gottschalk.

– Selv om de klarte å avsløre svindelen i ettertid?

– Det er bra at de har avslørt dette. Men det at fakturaen i det hele tatt ble utbetalt, gjør at man kan sette et stort spørsmålstegn ved kontrollrutinene hos HiNT, sier BI-professoren.

– Vil beskytte seg selv

Ifølge BI-professoren har HiNT trolig ønsket å beskytte seg selv, når de velger ikke å si opp den ansatte.

– Siden den ansatte har fått advarsel, og saken er avsluttet, så tipper jeg at HiNT selv har svin på skogen. Det administrative apparatet har trolig sviktet, og det har man ikke lyst til å blottstille. Hvis ikke ville saken trolig endt med en oppsigelse, sier Gottschalk.

Avfeier påstandene

Rektor Nebb benekter at høyskolen har for svake kontrollrutiner, og går til verbalt motangrep mot professor Gottschalk.

– Utbetalingen ble gjort på grunnlag av innlevert dokumentasjon som var vanskelig å avsløre som uriktig. Likevel ble svindelen

avslørt etter en kontroll i etterkant av utbetalingen, og man håndterte saken i henhold til formelle prosedyrer. Gottschalk uttaler seg på et grunnlag som han ikke har forutsetninger for, sier Nebb.

– Gottschalk hevder at når dere velger å ikke si opp denne personen, så er det sannsynligvis fordi det administrative apparatet har sviktet, og at dere ikke ønsker å blottstille det?

– Jeg kjenner meg ikke igjen i den beskrivelsen. Her vet ikke Gottschalk hva han snakker om, sier Nebb.

– Vil dere gjøre noe for å styrke deres kontrollrutiner?

– Vi jobber hele

tiden med å bedre kontrollrutinene. En slik sak vil bidra til en skjerping. Men jeg holder fast ved at kontrollrutinene har fungert i denne saken, sier han.

– Hva vil denne skjerpingen bestå av?

– Vi har jobbet for å øke bevisstheten på alle fullmaktnivå om at slike ting kan oppstå, sier Nebb.

«Man kan sette et stort spørsmålstegn ved kontrollrutinene hos HiNT»

Petter Gottschalk, professor ved Handelshøyskolen BI

Fikk feil eksamen

Studenter ved Institutt for statsvitenskap ved UiO måtte bryte eksamen etter en halvtime. Ved en feil hadde de fått utdelt fjorårets eksamensoppgaver.

Eksamen

tekst Kristoffer Kaayne
redaksjonen@universitas.no
foto Helle Hannestad

Mandag hadde Gabrielle Gjerdsset og hennes medstudenter på Europastudier eksamen i faget *EU decision-making processes and policy areas*. De seks oppgavene på eksamensarket handlet om EUs klimapolitikk og partisystemet i EU-parlamentet. Mange fikk et *deja vu* da de så oppgaveteksten.

– Vi hadde jobbet med akkurat samme oppgave som forberedelse til eksamen, forteller Gjerdsset.

Det var nemlig fjorårets oppgavesett som ble delt ut til studentene. Feilen ble oppdaget omtrent en halvtime ut i eksamenstiden. Da var det en medstudent som konfronterte faglærer.

Studentene måtte deretter sitte pent på stolene sine og vente på nytt oppgavesett.

Engelsk fordel

Undervisningsleder ved Institutt for statsvitenskap, Anne Julie Semb, forteller at så fort feilen ble oppdaget, fikk studentene beskjed om at oppgavetekstene ikke var korrekte. Deretter ble det korrekte oppgavesettet kopiert opp og delt ut. Som følge av tabben, ble eksamenstiden utvidet med én time.

Semb forteller at feilen oppstod ved at faglærer sendte gal fil til eksamenskonsulenten.

Eksamensoppgavene ble utdelt til studentene enten i norsk eller engelsk versjon. Den engelske versjonen hadde, i motsetning til den norske, en del riktige oppgaver.

– *Er det ikke urettferdig at de som fikk den engelske versjonen, fikk mer*

Feirer: Ådne Hindesnes (t.v.), Andreas Jensen og Gabrielle Gjerdsset (t.h) koser seg med en pils på Abel Café etter en noe uvanlig eksamen.

tid på oppgavene enn de som fikk den norske, gale oppgaven, undervisningsleder Anne Julie Semb?

– Hvordan ville du løst det?

– *Jeg vet ikke. Kanskje dere kunne ha flyttet eksamen til en annen dato?*

– Vi ble enige om at det var den klokkeste måten å løse problemet på, svarer Semb.

For å sikre at noe slikt ikke skjer igjen, skal eksamenskonsu-

lentene heretter vise faglærer det helt ferdige oppgavesettet, før det kopieres opp, forteller hun.

– Ikke et problem

Studentene som tok en eksamenstid på Abels Café mandag ettermiddag, går ikke av skaftet for denne litt irriterende episoden.

– Personlig er jeg egentlig fornøyd med utfallet, for jeg kunne løse eksamenssett nummer to

bedre, forteller student Gjerdsset.

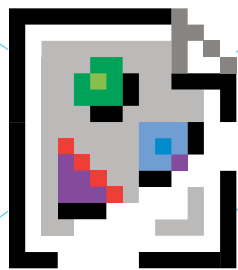
Gjengen på Abel mener eksamensklusset ble løst av undervisningslederen på ordentlig vis, og bryr seg lite om at de engelskspråklige studentene fikk bedre tid på å løse oppgavene.

– Jeg syns ikke det var urettferdig, de måtte ha løst det på en eller annen måte uansett, sier medstudent Andreas Jensen.

Vil du jobbe som annonseselger i Universitas?

Vi søker en engasjert medarbeider som ønsker å jobbe deltid som annonseselger i Nord-Europas største studentavis. Vi tilbyr et spennende og ungt arbeidsmiljø, fast lønn samt muligheten til å tjene gode penger i form av provisjon.

Universitas har et opplag på 17.000 aviser i uken. Nettstedet vårt Universitas.no har over 20 000 unike treff hver uke. Vi dekker samtlige av SiOs læresteder, som omfatter over 60 000 studenter. Vi leverer et solid produkt hver uke og er med på å forme dagsordenen.

Informasjon om arbeidssted:

Stillingen vil ha en fastlønn. Det forventes at den ansatte jobber fra lokalene til Universitas i det antallet timer som blir fastsatt. Videre vil det være store muligheter for inntjening gjennom provisjon, hvor det vil være en bratt provisjonsstige.

Kvalifikasjoner:

Vi søker primært etter personer med salgserfaring fra lignende bransjer. Det kreves at søkeren kan jobbe selvstendig, målbevisst og strukturert.

Tiltredelse:

Så snart som mulig og innen semesterstart i august 2013.

Send søknad til:
espenlw@student.sv.uio.no.

Søknadsfrist:
25. mai.

For mer informasjon:
Kontakt styreleder Espen Wilberg
977 81 819
espenlw@student.sv.uio.no

Vil ha «blinde» sensorar

Bør sensoren som vurderer ei klage få vita den opprinnelege karakteren eller ikkje? Det har mykje å seia for kva for karakter du endar opp med.

Eksamen

tekst Ingrid E. Daae
universitas@universitas.no
foto Hans Dalane-Hval

Ved Universitetet i Oslo (UiO) nyttar ein såkalla open omsensur i klagesaker, medan ein på Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) har vald ordninga kjend som blind omsensur (sjå faktaboks).

– Det positive med blindsensur er at nye sensorar ikkje blir påverka av den første vurderinga. Me er nøgde med at HiOA nyttar denne ordninga, då det viser seg at studenten kjem godt ut av det, seier Eirik Strøm Solberg, nestleiar i studentparlamentet ved HiOA.

Blindt er best

Studentparlamentet ved UiO ønsker å innføre blind omsensur også ved Universitetet og går inn for dette i sin politiske plattform for studieåret 2012–2013.

– Ein skal stille med blanke ark og få ei heilt upartisk vurdering når oppgåva skal vurderast på nytt, seier Madeleine Sjøbrend, studie- og forskingsansvarleg i SP-UiO.

Universitets- og høgskolerådet (UHR) kartla i 2011 utbreiinga av dei to klageordningane ved 40 av sine medlemsinstitusjonar. 17 institusjonar nytta då blind omsensur, medan 23 nytta den opne varianten. Klagestatistikk for fem semester frå dei største av insti-

tusjonane viste at 22 prosent av sakene enda med endra karakter ved open omsensur, mot 34 prosent ved blind omsensur.

Nye tal Universitas har henta inn frå UiO og HiOA for 2011 og 2012 stadfestar denne tendensen. Av klagesakene Universitas har fått informasjon om, enda 38 prosent med endra karakter ved HiOA mot 25 prosent ved UiO.

– Det stadfestar behovet for blind omsensur. Det viser at ein får ei heilt ny vurdering av eksamenoppgåva, kommenterer Sjøbrend.

Fare for kollega-lojalitet

Marianne Brattland, studiedirektør ved HiOA, er einig.

– Våre sensorar er profesjonelle, og har fått rettleiing i kva kriterium som skal ligge til grunn for vurderinga. Slik vi har vurdert dette, bør ein likevel ikkje opplyse om vurderinga ved første sensur fordi spørsmålet om kor vidt ei ny vurdering er farga av første sensur, vil bli stilt. Ein kan heller ikkje utelukke at ein ny sensor umedvite kan bli leidd av korleis svaret er vurdert tidlegare, seier ho.

Klageordningar

- Utdanningsinstitusjonane kan i dag velja mellom open og blind omsensur i handsaminga av klager på karaktersettjing.
- Ved open omsensur får ny sensor informasjon om opprinneleg karakter, grunngevinga for denne og studenten si grunngeving for klaga.
- Ved blind omsensur får ny sensor kun sjå eksamenssvaret, og føreteik si vurdering utelukkande på grunnlag av dette.
- Sivilombudsmannen har uttalt at begge ordningane er i tråd med gjeldande lovverk, og Kunnskapsdepartementet vil ikkje leggja føringar for kva institusjonane bør velja.
- Som student har du rett til å vita kva for ordning som vert nytta ved din utdanningsinstitusjon.

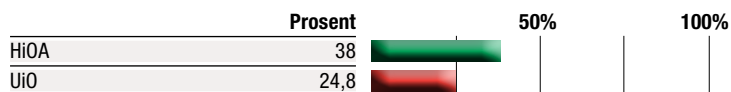
Ole Petter Ottersen, rektor ved UiO, ser anleis på saka.

– Dette har vi diskutert både i Universitetsstyret og i rektoratet, og vi har kome fram til at klageordninga der nye sensorar får full informasjon, er best. Vi synest det er mest fair med ei vurdering der ny sensor får full informasjon, seier han.

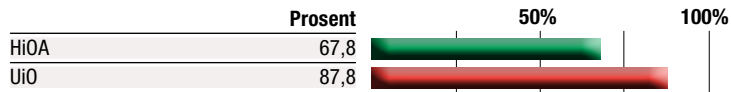
– Kan ikkje det å ha tilgang til dei første sensorane si vurdering av ei oppgåve, gå utover objektiviteten til dei som skal vurdere ho på ny?

Utfall av klagesaker ved HiOA og UiO

Prosentdel av klagar som endar med endra karakter.

Av klagenes der karakteren blei endra, blei så mange karakterer justert opp

Kjelde: Statistikken er basert på informasjon Universitas har henta inn om dei ca 1100 klagesakene ved HiOA i 2012, og om lag like mange ved UiO i ulike semester og fakultet i perioden 2011–12.

– Det er eit argument mange nyttar, og det er eit valid argument. Men her er det viktig at det skal vera symmetri i informasjonen nye sensorar får, dei skal få tilgang til både dei første sensorane si grunngevinga for karakteren, og studenten si grunngeving for klaga.

– Trur du ein student si grunngeving for å klaga er like tungtvegende som den vurderinga ei fagfelle allereie har gitt når ei oppgåve skal vurderast på ny?

– Dette er eit tillitsbasert system. Vi må ha tillit til at nye sensorar gjennomfører objektive vurderingar, seier Ottersen.

Mindre risiko ved open omsensur

Samstundes som sannsynet for å få karakteren endra er størst ved blind omsensur, er også faren for å få ein dårlegare karakter størst med denne klageordninga. Universitas' tal syner at ved UiO fekk 12 prosent av klagarane dårlegare karakterar i omsensuren der karakteren blei endra, medan tilsvarende tal frå HiOA er 32 prosent.

– Dette er veldig interessant, og noko eg gjerne vil sjå nærare på. Men det er vanskeleg å seia kvifor det er slik på stående fot, seier Sjøbrend.

Solberg opplyser at Studentparlamentet ved HiOA har vore i kontakt med studentar som har enda med ein langt dårlegare karakter etter å ha klaga.

– Det kan tenkjast at faren for dette er større ved blindsensur, fordi det kan vera prinsipiell usemje mellom sensorane som ikkje vert kasta lys over, seier han.

Forskjellig: Universitetet i Oslo og Høgskolen i Oslo og Akershus (bildet) har ulike prosedyrar for handsaming av klager på eksamenskarakterar.

– Total mangel på tiltak

Fungerende leder i Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo (SP UiO) tar et kraftig oppgjør med eksamenpolitikken til universitetsledelsen.

Eksamen

tekst Håkon Frede Foss
haakonff@universitas.no

Fungerende SP-leider Solveig Figenschou Thoresen krever at studentene får ta flere eksamener med datamaskin.

– Eksamen på UiO er gammel-dags. Studentene skriver fortsatt skoleeksamen på papir. De færres-

te studenter er vant med å strukturere oppgaver på den måten. De som kommer fra videregående nå, vil i hvert fall ha problemer med dette, sier Thoresen.

Tikk takk

UiO-ledelsen har i sin årsplan satt seg mål om at 75 prosent av alle eksamener ved Universitetet skal foregå digitalt innen utgangen av 2014.

– Nå begynner vi å få dårlig tid hvis vi skal nå dette målet. Signalene vi har fått, er at det ikke kommer penger til å gjennomføre eksamen på PC over neste års budsjett, sier Thoresen.

– Det er en total mangel på videre tiltak for digital eksamen, og det går utover studentene. Jeg ser ikke handlingsvilje hos ledelsen. Hvis vi skal nå målet, må vi begynne nå. Det er mye som skal på plass, og mye penger som må bevilges til teknologi og utstyr.

Thoresen er fornøyd med prøveprosjektet for digital eksamen ved Det juridiske fakultetet, og

forteller at SP skal jobbe for at et tilsvarende prosjekt settes i gang ved Det humanistiske fakultet.

Følg med i timen

UiO-rektor Ole Petter Ottersen gir Thoresen stryk for virkelighetsbeskrivelsen.

– Det hadde vært hyggelig om de fulgte litt med i timen. Er det noe vi satser på, er det nettopp modernisering av eksamen, sier Ottersen og viser til 75-prosentsmålet for digital eksamen innen utgangen av 2014.

– På dekanmøtet diskuterte vi muligheten for å framskynde

Klager på eksamen: Leder av Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo, Solveig Figenschou Thoresen.

dette målet. Arbeidet med digital eksamen går veldig bra. Rundt 1000 studenter på juss, 800 på Det medisinske fakultet, samt studenter ved prøveprosjekter på UV-fakultetet, har digital eksamen denne våren.

– Jøss. Studentparlamentet tviler på at målet nås innen den opprinne-

Ingen ned på UV

Av dei 52 klagesakene etter eksamensavviklinga ved Utdanningsvitenskapleg fakultet (UV) ved UiO hausten 2012, enda 17 med endra karakterar, alle til fordel for klagarane.

Prodekan for studiar og utdanning ved UV, Eli Ottesen, synest det er vanskeleg å svara på kvifor ingen av klagarane fekk dårlegare karakterar etter om-sensuren.

– Eg synest ikkje det at 33 prosent får endra karakterane, er mykje. Dette tyder på at systemet fungerer og at studentane sine rettar vert ivaretekne, og klagene fulgde opp.

Leiar i studentutvalet ved UV, Celestina Da Silva er glad for at ingen av dei klagande medstudentane hennar fekk dårlegare karakterar. Likevel er ho ikkje heilt nøgd.

– Det er positivt at ingen gjekk ned. Men i utgangspunktet burde ingen gå opp heller, sensuren skal vera mest mogleg i samsvar med sensorrettleiinga, seier ho.

Trass i at ei klage ved UV ser ut til å vera bortimot risikofri, ynskjer studentutvalet, som kollegaene i studentparlamentet, å få innført blind omsensur.

– Vi har teke opp i studieutvalet på fakultetet at vi ønsker blind omsensur, fordi vi trur det vil gje ei meir rettferdig vurdering. Det er feil at kollegaer vurderer kvarandre sin sensur. Eg trur terskelen for å endre karakterar til nokon ein kjenner, er høg. Ein vil ikkje trække kvarandre på tærne, seier Da Silva.

– Vil du, gitt desse tala, oppmoda UV-studentane til å klage på eksamenskarakterane sine?

– Eg vil rå studentar som føler at dei har fått ein urettferdig karater, til å be om grunngjeving, og ut ifrå denne ta ei vurdering på om dei ønsker å klage, seier ho.

universitas@universitas.no

lige tidsfristen. Og nå snakker du om å framskynde?

– Selvsagt trengs det ressurser, og det er én av grunnene til at styremøtet i juni kommer til å sette av enda flere ressurser til undervisning og modernisering av eksamen.

– Kan du love at målet om 75 prosent digital eksamen nås innen fristen?

– Intet kan loves i denne verden, men at det står nevnt spesifikt med tall i årsplanen, betyr at det er en stor prioritet å få det i havn. Få andre mål er like konkrete som dette, svarer Ottersen.

Krever begrunnelser

I tillegg til digital eksamen, ønsker studentpolitikerne seg at begrunnelser for eksamenskarakterene

«Det hadde vært hyggelig om Studentparlamentet fulgte litt med i timen»

Ole Petter Ottersen,
rektor ved Universitetet i Oslo

automatisk sendes til studentene. I dag må studentene aktivt be om en slik begrunnelse.

– Det ligger mye hardt arbeid bak en eksamen, men du får ikke engang tilbakemelding på det du har prestert. SP ønsker at UiO skal ta studentene på alvor og gi ordentlige tilbakemeldinger på de arbeidene man leverer fra seg, sier SP-leder Thoresen.

– Hvorfor trenger karakterbegrunnelsen å komme automatisk?

– Som student, hvis du har gjort det veldig dårlig, eller veldig bra, er du kanskje ikke så interessert i å aktivt oppsøke en begrunnelse. Universitetet bør sende et signal om at det har sittet en sensor og nøye vurdert oppgaven. Det er også viktig for studentenes rettssikkerhet at de

har mulighet til å sjekke begrunnelsen opp imot sensorveiledningen, svarer hun.

– Det vil jo koste litt om alle sensorer må skrive begrunnelser for alle karakterer?

– Jo, men det er først og fremst det sensorene skal drive med. For mange er eksamen så å si det eneste vitenskapelige arbeidet du leverer fra deg i et emne. Da er det viktig at man får ordentlig tilbakemelding på det.

Rektor Ottersen er positiv til forslaget, men vil ikke love noe.

– Det jobbes med et nytt hel-digitalt system for sensur hvor meningen er at studentene skal få en automatisk begrunnelse for karakteren. At mye skal bli gjort på denne plattformen, det er helt klart, sier han.

4 PÅ PLASSEN

1. Kva for ei eksamensklageordning synest du er best?

2. Har du sjølv nokon gong klaga, og korleis gjekk det i tilfelle?

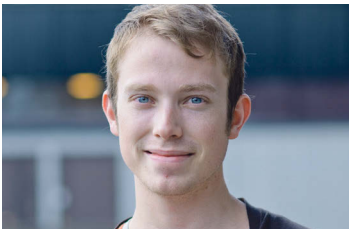

Hedvig Solbakken (24)

Nordisk litteratur (UiO)

1. Eg synest blind omsensur høyst best ut, ei oppgave må bedømmast etter objektive kriterium.

2. Eg har vurdert å klaga, men ikkje gjort det. Det har ikkje kjendest naudsynt, og etter eksamen vil ein heller gjera andre ting.

Øystein Rembar (23)

Internasjonale studiar (UiO)

1. Blind omsensur er best. Oppgåva skal stå for seg sjølv, og elles er det fare for at den nye sensoren vert påverka av den gamle.

2. Eg har klaga ein gong. Karakteren vart ståande uendra.

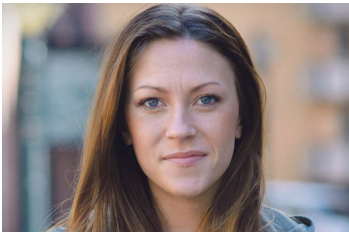

Truls Rasmussen (24)

Ingeniør i bioteknologi og kjemi (HiOA)

1. Blind omsensur er det greiaste.

2. Eg har klaga ein gong, men fekk ikkje medhald.

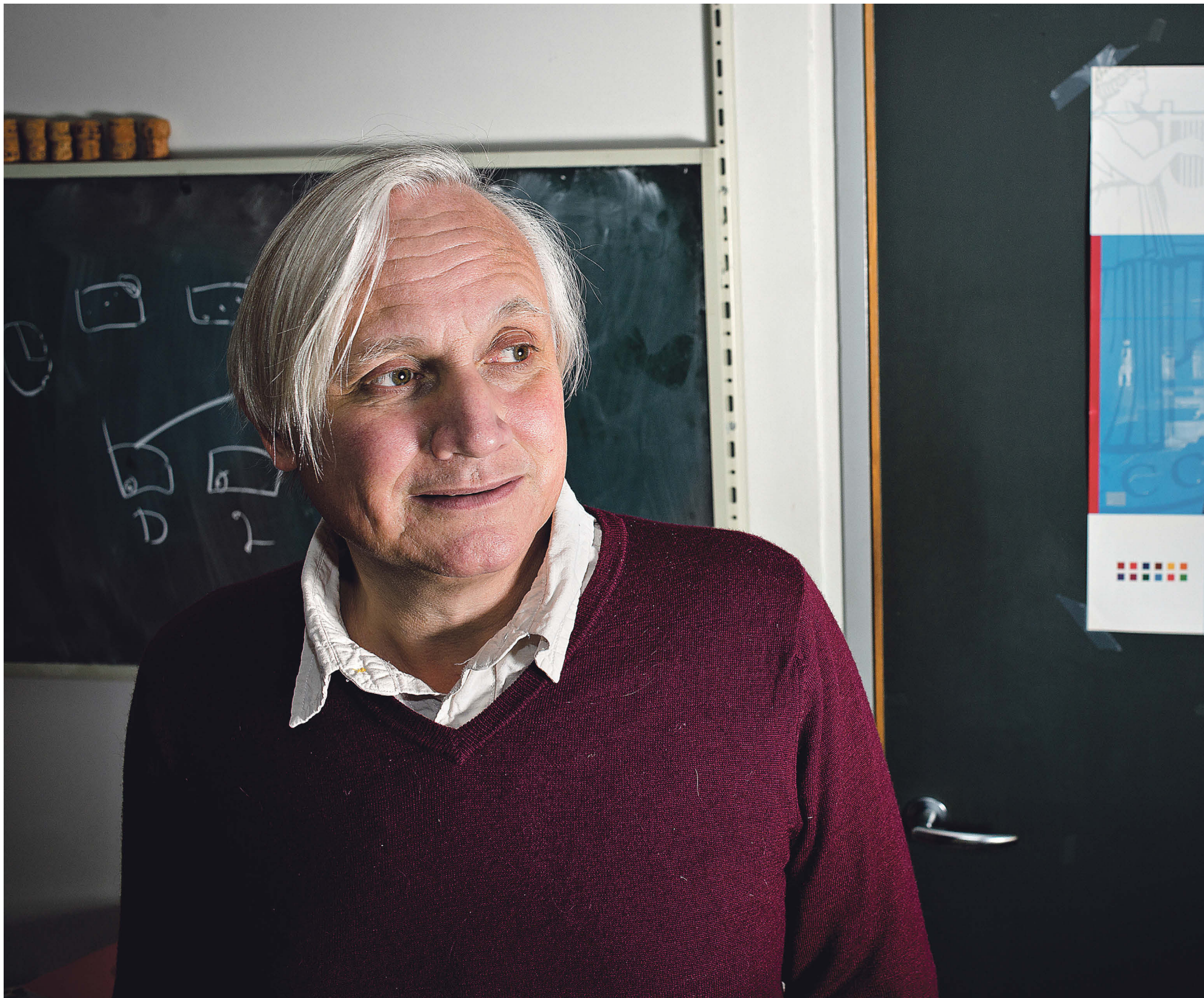

Linda Thøring (23)

Grunnskulelærer (HiOA)

1. Eg meiner fullt informert omsensur vil vera mest rettferdig og gje den riktigaste sensuren. Det gjev studenten høve til å forklåra seg.

2. Eg har vore nøgd med karakterane hittil, og har difor ikkje klaga.

Lydighetskritisk: Kristian Gundersen advarer UiO mot å være for lydige overfor politikere.

Kritiserer «strategisk

Biologiprofessor Kristian Gundersen stiller til styrevalg ved Universitetet i Oslo. Blir han valgt vil han være mer konfronterende mot ledelsen enn dagens styrerepresentanter.

Styrevalg

tekst Geir Molnes
geirmoln@universitas.no
foto Helle Gannestad

Professor ved Institutt for biovitenskap ved Universitetet i Oslo (UiO), Kristian Gundersen mener det nåværende universitetsstyret ikke har gitt ledelsen nok motstand.

– Jeg mener at de nåværende styremedlemmene har vært alt for unnvikende i en del saker, sier Gundersen.

– De føyer seg for mye etter rektor?

– Ja, de yter direktøren og rektor for lite motstand. Universiteter har en betydelig frihet til selv å bestemme mye, men den friheten blir ikke utnyttet godt nok, sier Gundersen.

– Hva slags motstand må styret yte ledelsen?

– Ledelsen havner lett i et parallelt univers. Men noen må fortelle ledelsen om virkeligheten. Styret kan lett havne i det samme parallelle universet, og det vil jeg gjøre noe med. Det er mye strategisk tåketale, og innsikten om hva som faktisk foregår på bakkeplanet, varierer sterkt, sier han.

Styrevalg ved Universitetet

- Valget gjennomføres som e-valg fra 13. mai kl 12 til 30. mai kl 12., 01.08.13 til 31.07.17.
- 17 kandidater stiller til valg.
- Styret består av rektor, to faste vitenskapelig tilsatte, én midlertidig ansatt, en teknisk administrativt ansatt, én student og fire eksterne styremedlemmer.
- Studentrepresentanten velges av Studentparlamentet.

Mener selvstyret er svekket

Professoren stiller som kandidat til Universitetssyret. Han har mye på hjertet, både når det gjelder UiO og norsk utdanningspolitikk generelt.

«New Public Management må bekjempes» er overskriften på Gundersens valgprogram, og professoren erklærer seg som fiende av

«detaljstyring», «økt ledermakt», og «voksende innrapporteringskrav».

– Jeg representerer en fløy innen universitetspolitikken som er kritisk til en del av de reformene vi har hatt, sier Gundersen.

Spesielt kritisk er han til kvalitetsreformen, som han mener har ført til en svekkelse av universitetenes indre selvstyre, og han advarer mot en kortsiktig tankegang – der universitetene blir for lydige overfor politikerne.

– Dersom vi gir for mye etter, vil universitetene miste sin egenart, og dermed mye av sin nytteverdi for samfunnet. Universitetene har tradisjonelt vært styrt nedenfra, av forskerne, men er i de senere år blitt mer og mer toppstyrt. Denne utviklingen må vi reversere, sier professoren.

Ønsker forskerombud

Det er mye Gundersen ønsker å forandre på, men hva vil han

egentlig klare å utrette dersom han blir valgt inn i styret?

– Som styremedlem har man liten mulighet til å sette den helt store agendaen. Det er

Innrømmer

Studiekonsulent Helle Linné Eriksen representerer de administrativt ansatte i dagens universitetsstyret. Hun er totalt uenig med Gundersen i at det nåværende styret mangler kontakt med det som skjer på bakkeplanet.

– Det stiller jeg meg helt uforstående til. Jeg har møter og formøter med alle fagforeningene før styremøter. Jeg tar kontakt med berørte enheter. Jeg har møtt samtlige som har bedt meg om møter i denne styreperioden, sier Eriksen.

tåketale»

det rektor og ledelsen som gjør. Men du kan spille en viktig rolle i enkeltsaker. En av tingene jeg vil kjempe for, er å opprette et ombud for

forskere, etter mønster fra Danmark. Det skal sikre forskerne mot overgrep og inn-
grep fra egen institusjon, sier Gundersen.

«uheldig konsensuskultur»

Eriksen understreker at hun som administrativt ansatt tydelig får se virkningen av vedtakene som fattes i styret.

– Hva med de andre som sitter i styret?

– Det er tidvis problematisk at så mange som fire av elleve styremedlemmer er eksterne, for de har ikke tilgang til annen informasjon enn det som ligger i styrepapirene.

– Har det eksisterende styret vært for servile mot ledelsen?

– Det er en vanskelig balanse. Et universitetsstyre

trenger en følelse av fellesskap for å dra universitetet i en konsekvent og enhetlig retning. Men vi som sitter der, inkludert ledelsen, representerer grupper med forskjellige interesser. Det er mange dragkamper underveis som ikke nødvendigvis synes i styrepapirer og referater.

– Når det er sagt så kan jeg være enig i at det har utviklet seg en noe uheldig konsensuskultur i styret. Særlig nå mot slutten, sier Eriksen.

geirmoln@universitas.no

Tjener mindre på privatskoler

Statlige bevilgninger til private høyskoler har aldri vært høyere. Likevel har overskuddene minket med totalt 73 millioner på tre år.

Privatutdanning

tekst Anders Rikstad
anders.rikstad@universitas.no

Det samlede overskuddet for alle private høyskoler var i fjor på 140 millioner kroner, viser tall fra Kunnskapsdepartementets tilstandsrapport for høyere utdanning. Det er en nedgang fra 2010, hvor tallet lå på 213 millioner.

Handelshøyskolen BI står for hele nedgangen alene.

Marius Eriksen, direktør for strategisk økonomistyring ved BI, sier årsaken til nedgangen i driftsresultatet er store investeringsprosjekter.

– BI opplever ikke at det er blitt mindre lønnsomt å drive privat høyskole. BIs årsresultat har de siste fem årene vært meget tilfredsstillende, og over budsjettert nivå hvert år. Det er forventet at resultatet svinger, sier Eriksen.

Han legger til at BI er fornøyd med den statlige finansieringsordningen.

– En større bevilgning kan fort bli en sovepute som reduserer behovet for å gjennomføre strategiske grep innenfor utdanningssektoren. Svaret ligger ikke alltid i å øke bevilgningene, men å prioritere ressursene bedre, forteller han og legger til at BI ikke vil be om økt tilskudd til neste år.

Privat nettverksbygging

Ekskludert BI ligger driftsresultatet for de private høyskolene samlet på omtrent 40 millioner, med mindre svingninger de siste årene. Sekretær for Nettverk for private høyskoler, Arne J. Eriksen, etterlyser politisk vilje til å ruste opp private skoler før de forfaller én etter én.

– Tallene viser at det ikke er noe overskuddsfenomen å drive privat høyskole i Norge, sier Eriksen.

Han har regnet seg fram til at kun 3,5 prosent av utdanningsmilliardene går til private høyskoler, mens 14 prosent av studentene går på privat høyskole – og mener det er et paradoks.

– Det har blitt dyrere å bygge og drifte private skoler etter kvalitetsreformen. Større kompetansekrav med økte lønnsutgifter og økte kostnader til infrastruktur belaster driftsbudsjettene, sier Eriksen.

FOTO: BI

Har troa: BIs Marius Eriksen mener skolens fem siste årsresultat har vært tilfredsstillende.

Statlig motgang

En av skolene som har slitt mest de siste årene, er Høgskolen for ledelse og teologi i Bærum. I 2012 gikk skolen med et underskudd på 1,2 millioner kroner.

– Per dags dato er eierne nødt til å skyte inn midler for å finansiere underskuddet, skriver rektor Kai Tore Bakke i en e-post til Universitas.

Han etterlyser mer likeverdige forhold til de statlige høyskolene fordi han frykter at de kan miste studietilbud som ikke er tilstrekkelig markedsrettet.

Rettferdig konkurranse

Avdelingsdirektør i Universitets- og høyskoleavdelingen i Kunnskapsdepartementet, Rolf Larsen, mener finansieringssystemet er rettferdig både for private og offentlige læresteder og at det sti-

Private utdanninger

■ Tallene er hentet fra Tilstandsrapport om høyere utdanning 2013, som ble lagt fram av kunnskapsminister Kristin Halvorsen i forrige uke.

■ Private høyskoler, som tilfredsstiller kravene i Universitets- og høyskoleloven, kan søke om statstilskudd for utdanninger som er akkreditert av NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen). I 2013 mottar 25 private høyskoler rekordtilskudd fra staten på til sammen 1,1 milliarder kroner.

■ Private universiteter og høyskoler som mottar statstilskudd har ikke anledning til å gi økonomisk utbytte eller på annen måte overføre overskudd til eier eller dens nærstående, jf. Universitets- og høyskoleloven §7-1, andre ledd.

mulerer til økt resultatoppnåelse.

– Den betydelige veksten i tilskudd de siste årene er et viktig bidrag til rammevilkårene for å drive privat høyskoleutdanning i Norge, skriver Larsen i en e-post.

Utdanningsbusiness

Anthon B Nilsen utdanning AS (ABNU) er den største aktøren innen privat høyere utdanning som er privateid, i motsetning til for eksempel BI og Campus Kristiania Markedshøyskolen – som er stiftelser.

ABNU-skolene er også blant de mest lønnsomme. Nordisk Institutt for Scene og Studio (NISS), Norges informasjonsteknologiske høyskole (NITH) og Westerdals høyskole, som alle tilhører ABNU, gikk samlet med over 50 millioner kroner i overskudd i fjor.

Administrerende direktør i ABNU, Lars Eric Onarheim, mener de økonomiske vilkårene er tilfredsstillende og forutsigbare.

– Ønsker dere økt basisbevilgning?

– I utgangspunktet ikke, svarer en kortfattet Onarheim.

Dårligere resultat for privatskolene

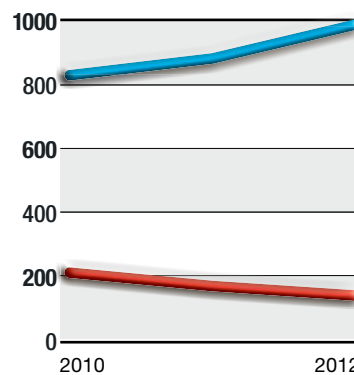
På tre år har driftsresultatet til de private høyskolene minket med 73 millioner, viser tall fra KD. Samtidig har statlige bevilgninger aldri vært høyere.

■ Statlige bevilgninger til private høyskoler

År	Mill. Kr
2010	828
2011	880
2012	984

■ Driftsresultat private høyskoler

År	Mill. Kr
2010	214
2011	171
2012	140

Kilde: Kunnskapsdepartementet

debattredaktør: **Ingrid E. Daae**
debatt@universitas.no 482 42 240

Frist: **søndag klokka 17**

Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

IDÉ OG DEBATT

NETTDEBATT

Si din mening på universitas.no

Forskningsfesten

«Selvsagt taper utdanningskvaliteten i et system der insentivstrukturene er innrettet på å premiere f&u-aktivitet økonomisk og med status, og der den viktigste tidsressursen er tilgjengelig i form av innsparringer på undervisningssida.

Der det tidligere eksisterte ordninger for forutsigbar tilgjengelighet av et minimum av sammenhengende f&u-muligheter må det nå søkes interne og eksterne byråkratier om midler for selv beskjedne 'frikjøp'.

Rimelige utdanningsambisjoner er i denne sammenhengen å betrakte som snøballer i helvete – studenter er noe du må holde deg meg for å utløse tilskott til dine egentlige ambisjoner, og jo billigere du kan drifte dine egne minimumsforpliktelser overfor studentene, jo mer vellykket vil du være å anse. 'Undervisningsbasert forskning' er mer treffende enn det ønskelige, motsatte.

Det verste er at det ikke engang er klart at den forskningen som som blir til i denne konteksten er så bra som den kunne ha vært under mindre byråkratiformidlete og –kontrollerte omstendigheter.

Terje Ødegaard

Hentet fra debatten til nyhetssaken «Forskning vinner på status»

Karakterkrigen

«Et universitet kan ikke (etter min mening) utdanne A-psykologer, B-psykologer og D-psykologer. Det burde ligge en trygghet i denne utdannelsen, som implisitt sier, «alle uteksaminerte studenter etter et seksårig klinisk psykologiløp er egnet til å arbeide som terapeut».

Emilie Wesche Guttormsen

«De aller fleste studier opererer med karakterer. Hvorfor skal profesjonsstudiet i psykologi være et unntak? Nei, det er selvfølgelig ikke nødvendigvis slik at en A-student vil bli en flinkere psykolog enn en med C-snitt, men sannsynligvis er denne personen mer dedikert enn sin medstudent.

Psykologistudent

«Personlig føler jeg større utrygghet over at legen/psykologen med «bestått» hevder seg kvalifisert til å utøve en så viktig rolle på et så 'tynt' grunnlag – hvordan i all verden definerer man «bestått», og hvordan er det kvalitetssikring av kunnskap?

Blindern

Hentet fra debatten til nyhetssaken «Psykologisk karakterkrigføring»

Sympati på avveie

Presseskikk

Håkon Frede Foss
Nyhetsredaktør i universitas

I en nyhetsartikkel 2. mai omtalte Universitas avgangen til den tidligere lederen av Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo (SP UiO), Morten Bakke Kristoffersen. Forrige uke ber tidligere SP-leder ved Universitetet i Bergen, Anita Tøien Johansen, oss om å ta selvkritikk for måten vi håndterte saken på.

Kristoffersen trakk seg brått fra sitt verv som SP-leder, to måneder før valgperioden hans var over. I vår artikkel siterer Universitas en e-post fra Kristoffersen, der han forteller at avgangen skyldes sykdom. Videre gjengir vi et intervju med nestlederen i SP, Solveig Figenshou Thoresen, der hun på sin side forteller at Kristoffersen ble oppfordret til å trekke seg fordi samarbeidet i SPs arbeidsutvalg ikke fungerte. Sykemeldingen til Kristoffersen var ifølge Thoresen «helt på siden av avgjørelsen».

Vi omtaler i samme artikkel at Venstrealliansen på det siste studentparlamentsmøtet før lederavgangen uttrykte mistillit mot Kristoffersen på bakgrunn av hans opptreden på landsmøtet til Norsk studentorganisasjon denne våren, men Thoresen og Truls Aarseth fra Venstrealliansen avviser at dette var den utløsende årsaken til lederavgangen.

Universitas kunne valgt å sensurere Thoresen og Aarseth for våre lesere og lagt lokk på hele saken. Det er åpenbart lite hyggelig for en ung, og attpåtil sykemeldt, studentpolitiker å få brettet ut for offentligheten at ledervervet ikke gikk så godt som planlagt.

Universitas mener likevel at artikkelen er innenfor rammen av det en studentleder må tåle. Lederen for SP UiO er den fremste representanten for 27 000 studenter, og gjennom semesteravgiften betaler studentene SP-lederen 254 000 kroner i året for å representere dem. Når SP-lederen representerer studentene i møte med UiO-ledelsen, Norsk studentorganisasjon, nasjonale politikere og media, ligger det med andre ord en stor porsjon tillit i potten.

Åpenhet og offentlighet rundt hvordan tillitsvalgte bruker denne tilliten, er en forutsetning for at studentdemokratiet skal ha legitimitet blant studentene.

Som et minimum har studentene krav på å vite hvem som til enhver tid representerer dem. Når lederen trekker seg midt i valgperioden under urolige omstendigheter, er det et tegn på at studentdemokratiets tannhjul ikke snurrer som de skal. Studentene fortjener en forklaring på hva som foregår.

Anita Tøien Johansen hevder at Universitas «konstaterer» at avgangen ikke var frivillig. Dette er ifølge Johansen dårlig journalistikk og dårlig presseskikk. Universitas har gjengitt kildene uten å selv konstatere noe som helst om Kristoffersens avgang, og vi kan dermed ikke ta selvkritikk på dette grunnlaget. Selv konstaterer Johansen at den avgåtte lederen «ble presset til å trekke seg av sine politiske motstandere», og hun tegner et bilde der maktkåte studentpolitikere i et spektakulært *coup d'état* har kastet SP-lederen til hundene for å karre til seg egne fordeler. Det er veldig fint at Johansen viser symptati med den avgåtte SP-lederen. Det er bare så synd at sympatien skli ut i svakt funderte anklager i hytt og gevær.

haakonff@universitas.no

Dikt

Gabrielle Legrand Gjerdsset

Det late studentliv

*Gid! – eg var ein lat student
og såg på graden min som tøv og skjemt
og at grunnen til poenga på etterskot
var feriar, menn og vodka shots*

*Eg skulle ha lata meg kvar ein dag
– berre droppa ut av vanskelege fag,
dei kan eg jo berre ta opp igjen
mens staten sender ut kyss og spenn*

*«Bli ferdig i tide» – kva taparar vil dét?
Det kan du jo ikkje kombinere kaffipausar med?
Alle veit det er i kantina det skjer
og prøver du å lese, då peiker vi og ler*

*Nei, det er jo i alle fall ikkje sånn
at å leve på seks raske gjer livet litt bønn,
at valet står mellom forelesing og jobb
(og jobb har vi kun for å leike snobb)
Vi studentar er ein utakksam gjeng
seks seminar i semesteret er jo undervisning i fleng,
å aldri ha veksla eit ord med ein tilsett
det er latskap det – du må jo prøve å bli sett!*

*Studentar har heller ingen kjipe dagar
og gjer du det dårleg på eksamen er du berre ein klagar
Fire timar handskriving speglar jo lett
alt du har lært (sjølv om du vakna febersvett)*

*Å stresse for husly, framtid og jobbkrise
mens du arbeider helg for å få noko å spise
og vert pressa gjennom ei utdanningskvern
det er latskap det, få i deg litt jern!*

*Og tenk noko så fjernt som å engasjera seg
gjere studentlivet betre for deg og meg
eller bry seg om valet og livet utanfor Blindern
Studer no! Fokuser på å bli vitnemålsvinnern!*

*Ja, gid! – eg var ei lat studine
eg skulle ha slappa av på skattepengane dine
vi bryr oss jo ikkje om eiga framtid,
utdanninga tek vi når kaffipausa er forbi*

TWITTER

studentnyheter på 140 tegn

@GabrielleLG Fikk eksamen. Skrev. Etter en halvtime kommer beskjeden om at vi har fått feil eksamen. Vente en time på ny oppgave. Skrive eksamen. Øl.

13. mai

Øl.

@buflaten Der er alltid én person som sitter på lesesalen og er kjempesint på tastaturet sitt.

13. mai

Harde tider.

@oslopolitiops Brannutrykning til Trondheimsveien på Grynerløkka. Ikke brann, men for godt stekt mat

13. mai

Så fint. Men kom igjen. GrüüüÜÜÜnerløkka!

@ToneVe Har klippa snor, UiO-studentene har fått freshere bokhandel, det er stas. @UniOslo

13. mai

Det næraste me kjem ei Akademika-gladsak i år.

@Blstudenten Hva mener dere med avslag på oppstartsmidler for poloklubben #kulturstyret? Vi trenger noen fullblods arabere lizm....

13. mai

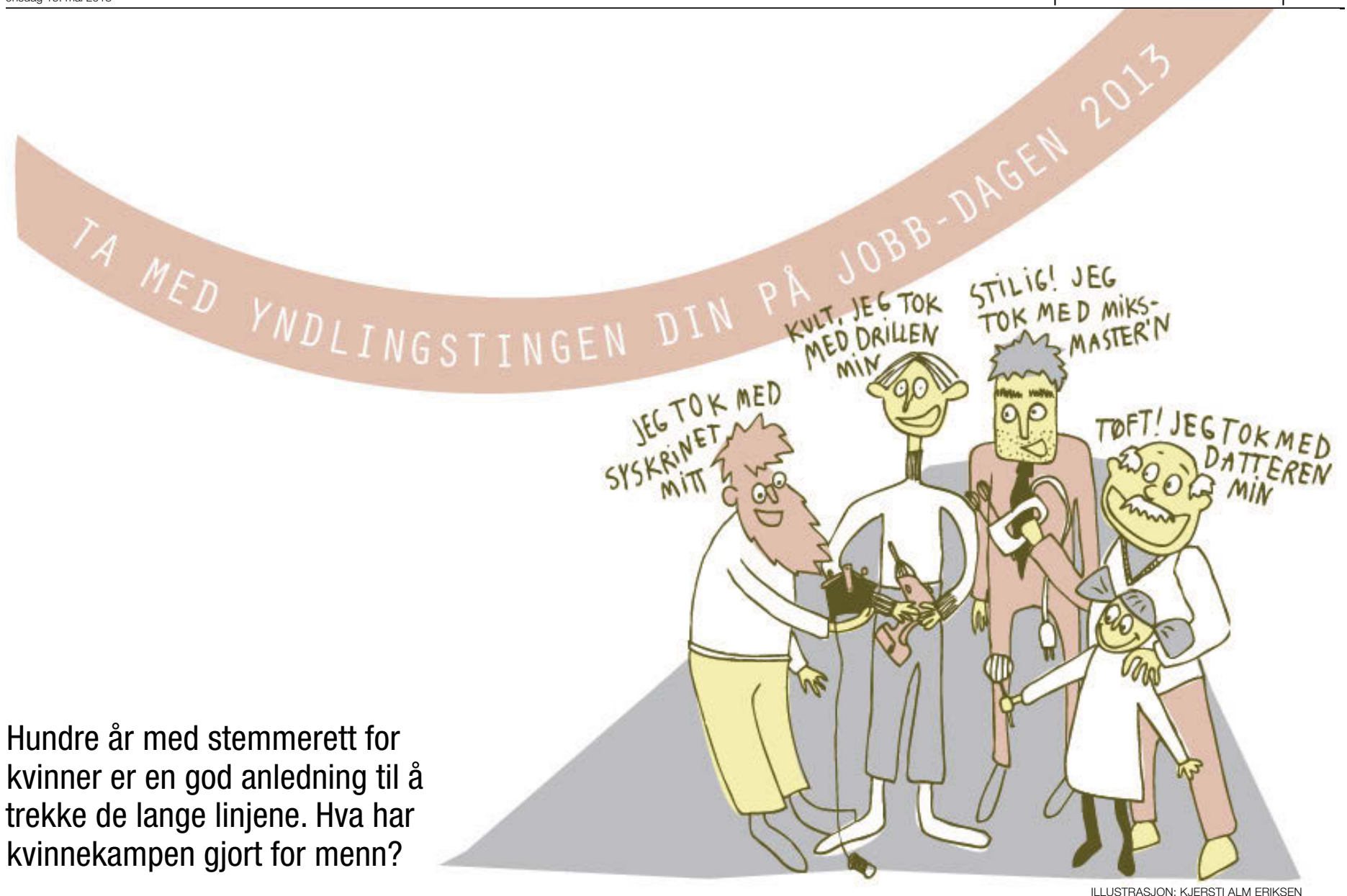
Tough luck.

@SVKKristin VG Noen russ mobber småbarn og krenker andre. Slutt m det og ha det moro resten av russetida.

11. mai

Kanke alle bare være venner, a?

Hundre år med stemmerett for kvinner er en god anledning til å trekke de lange linjene. Hva har kvinnekampen gjort for menn?

Kvinnesak for menn

Kronikk

Axel Geard Nygaard
journalist i Universitas

Jeg har en tilståelse å komme med. En hemmelighet som bare venner og familie veit om, men som det er på tide å stå fram med. Hittil har jeg holdt helt kjeft hvis temaet kommer opp i sosialt lag, jeg vil jo ikke at noen skal bli støtt. Nå er det slutt på å late som om jeg er noe jeg ikke er. Åkei, here goes: Jeg er feminist.

«Så edelt og uselvsk av deg», tenker du kanskje, ikke så rent lite sarkastisk. Men der må jeg nok skuffe, jeg er feminist av fullstendig egoistiske årsaker. Det er alt feminismen har gjort for meg personlig, og som mann, som gjør meg evig takknemlig til de formødrene – og enkelte klarsynte forfedre – som har kjempet for kvinnesak og likestilling. De aller fleste er enige i at å være kvinne i dag er bedre enn noen gang før. Det mange derimot ikke virker å innse er at det er mye bedre å være mann i dag også.

Den 11. juni er det hundre år siden kvinner fikk stemmerett. Samfunnet har siden gått gjennom store endringer, økonomisk, kulturelt og sosialt. At kvinners politiske påvirkningskraft har vært en viktig faktor for disse endringene, er åpenbart. Men om endringene i seg selv er bra er det langt fra enighet om. Kvinnene forteller gjerne om hvilket framskritt samfunnet har gått gjennom, mens stadig flere menn sutrer over at utviklingen fra stemmerett til dagens «feminiserte» samfunn har gått for langt.

Det er vanskelig å finne tall i Norge på hvor mange menn som kaller seg feminister, men i Storbritannia er det bare 16 prosent av mennene som definerer seg som det, ifølge en meningsmåling fra 2010. Lite tilsier at antallet skal være dramatisk mye høyere i Norge.

Feminismen blir nemlig framstilt som et tapsprosjekt for menn. Alt fra kvinners stemmerettsseier i 1913 til kvinnefrigjøringen på 70-tallet blir ansett som en kamp mot menn, på menns bekostning. «Mens norske kvinner

ligner på kvinner i andre land, ligner norske menn også på kvinner i andre land. Norske menn er verdens mest feminine», skrev Hjernevask-skaperne Harald Eia, Ole-Martin Ihle og Nils Brenna i Dagbladet i februar.

I andre enden av «mannsforkjemper»-skalaen twitrer den ekstreme anti-feministbloggeren Eivind Berge: «Så er vi i gang med en ny runde utvidelse av sexlovene. Den som trodde mannshatet ikke kunne bli verre må tro om igjen». Man skal være forsiktig med å sammenligne Eia og Berge, men det er nok trygt å si at begge er uttrykk for en trend der stadig flere menn stiller seg skeptiske til en «feminisering av mannen».

Kort oppsummert sier mennene noe sånt som: «Jo, jo, det var vel nødvendig å gi kvinner rettigheter, men å være mann er ikke som det en gang var.» Nei, og godt er det, mener nå jeg. Hvorfor i all verden skulle jeg ønske å være låst til tidligere tiders mannsideal? Har jeg lyst til å være en fraværende gubbe som ikke klarer å snakke med mine egne barn, fordi jeg aldri lærte å uttrykke følelser? Vil jeg være en fyr som bare kan være interessert i sport, pupper, og biler? Burde jeg ønske meg tilbake til en tid der jeg blir opplært til å romantisere vold og undertrykking av halve befolkningen? Definitivt ikke.

Jeg liker barn, Gossip Girl og Beyoncé. Jeg liker å lage mat. Jeg liker å snakke om følelser og folk, og å gå på IKEA. Men, jeg liker også actionfilmer, elektriske duppeditter og biler. Jeg liker å fikse ting. Jeg liker å spille dataspill og fotball. Jeg liker å gå inn på Clas Ohlson for å kjøpe printerblekk, og komme ut igjen med en ny drill, selv om jeg egentlig ikke trenger den.

Hva er så poenget med dette? Jo, at jeg er en sammensatt person som kan få utløp for alle sider av min personlighet. Det er befriende å leve i en tid der jeg ikke må tilpasse meg en kjønnsstereotyp for å være i det gode selskap. Slik kvinnekampen har gitt kvinner muligheten til å selv definere hvem de er, har den også befridd menn fra kjønnsstereotypenes lenker.

Takket være denne kampen kan jeg i dag være en kompleks person, og ikke bare en sjablong. Å være mann er ikke lenger én ting. Du kan definere det selv. Det skrem-

mer nok mange. Det er lettere å få utdelt en mal som du skal tilpasse deg best mulig. Men det er her mye av feminismekritikken mister fotfestet. Å finne seg sjæl er nemlig vanskelig for alle, kvinner som menn. Det er ikke noe som er spesielt vanskelig med å være mann, det er en av de tingene som er vanskelig med å være voksen.

Hadde jeg hatt mulighet til å ha nære vennskap med jenter i tidligere tider? Neppe. Både fordi gutter og jenter var adskilt, men også fordi jeg trolig ikke hadde hatt så mye til felles med kvinner i for eksempel 1850, av den enkle grunn at deres intellektuelle evner ble forsømt og undertrykt. Norge fikk sin første kvinnelige student i 1882. Hadde jeg hatt mye å snakke om med en person som ikke hadde lest noen andre bøker enn Husmorboka og Bibelen? Jeg skal ærlig innrømme at jeg krever et visst intellektuelt nivå av mine venner for å være interessert. Kall meg gjerne elitist, det stemmer nok.

Men heldigvis lever jeg i en tid der kvinner har mulighetene til å oppfylle sitt potensial. Ifølge SSB hadde 31,5 prosent av kvinner høyere utdanning i 2011. Hvor ofte har jeg ikke diskutert med venninner og funnet ut at de har så mye bedre peiling? Jeg har ikke et større ego enn at jeg kan sette pris på å kjenne mennesker som kan lære meg ett og annet. Kort sagt ville livet mitt vært mye fattigere uten de vennskapene jeg har med jenter.

Når jeg en dag forhåpentligvis blir far kommer jeg til å ha muligheten til å bli kjent med mine barn. Som mann kan jeg være med å oppdra barna, og ikke minst ta permisjon for å være sammen med dem. Jeg slipper å jobbe hele dagen for å forsørge en familie jeg ikke har tid til å bli kjent med. Det er ingen selvfølge, og det hadde ikke vært mulig uten kvinner som deltar i arbeidslivet og feministenes kamp for å gi menn rettigheter i hjemmet. Ofte med krass motstand fra nettopp menn.

Så takk, kjære formødre. Med stemmerettskampen sparket dere i gang en tidsalder som har skapt bedre liv for kvinner, og i samme slengen gjort menns tilværelse så mye mer spennende og kompleks. Menn bør glede seg over å markere en dag som har skapt framskritt også for dem.

omverdenredaktør: **Axel Geard Nygaard**
axelgn@universitas.no 906 59 740

OMVERDEN

Ordbok på bokjakt

STORBRITANNIA: Standardverket *Oxford English Dictionary* (OED) har bedt publikum om hjelp til å finne en forsvunnet bok, melder Oxford-avisa Cherwell. Boka *Meanings of Memory* fra 1800-tallet er oppført som en tidlig kilde for minst 49 ord i ordboka, men OED har slitt med å finne igjen boka i bibliotekskataloger og tekstdatabaser.

– Det er mange teorier om hvorfor det er så vanskelig å finne denne boka. En av dem er at boka har blitt utgitt privat – muligens fordi den er pornografisk, sier talsperson for Oxford University Press, Dan Selinger, til Cherwell.

Om konsekvensene hvis boka

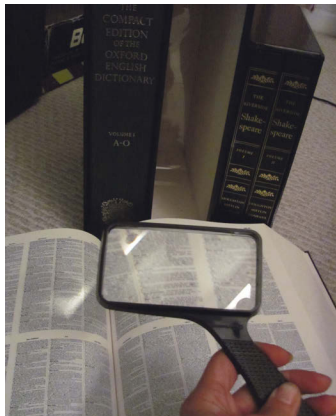

FOTO: KYRRE LIEN

ikke blir funnet, sier Selinger at siteringene i OED er beviser for hvordan ord har utviklet seg gjennom åra.

– Det er viktig at vi er i stand til å identifisere og datere kildene nøyaktig, sier han.

Anklages for blasfemi

EGYPT: En foreleser ved det offentlige universitetet Suez Canal University må møte foran skolens disiplinærråd som følge av beskyldninger om blasfemi, skriver University World News. Nettstedet skriver at stadig flere akademikere og kritikere av dagens islamistregjering blir anklaget for å krenke Islam.

Ifølge universitetets representanter kommer beskyldningene fra studentene selv, etter et foredrag om rasisme og sekteriske krefter i Egypt.

– Jeg er muslim og har aldri krenket religion, svarer den anklagede foreleseren Mona el-Prince.

Gamal Eid, leder for Arab Network for Human Rights Information, mener anklagene er et forsøk på å undertrykke akademisk frihet.

– Det er nødvendig å oppmuntre forelesere til åpne diskusjoner for å fremme kunnskap blant studentene, sier han.

ILLUSTRASJON: FLICKR/DONKEY HOTEY

Lånetakere går under jorda

EU: Studenter fra EU-land skylder den britiske lånekassa (SLC) mer en femti millioner britiske pund, ifølge The Guardian. SLC har hyrt inn spesialister for å spore opp hundrevis av utenlandske studenter som har tatt høyere utdanning i Storbritannia, men som nå har forsvunnet uten å betale regninga.

SLC vet ikke hvor de europeiske studentene bor, eller om de har jobber.

– Når britiske studenter betaler mer enn noen gang i studieavgift, er det vanskelig for mange å fatte at utenlandske studenter kan komme til Storbritannia, ta opp skattefinansierte lån og så stikke av, sier parlamentsmedlem for Det konservative parti, Andrew Percy, til The Independent.

– Alle lånetakere må vite at de ikke kan unngå sine betalingsplikter bare ved å flytte utenlands, sier en talsperson for det britiske nærings- og kunnskapsdepartementet.

Bombehunder o

Etter Boston-bombingen i april settes det nå inn en rekke sikkerhetstiltak på høyskoler og universiteter i USA. Irrasjonelt, mener terrorekspert.

USA

tekst Anders Ballangrud
anderbal@universitas.no

– Jeg har lagt merke til en betydelig økning i sikkerheten på campus. Til årets oppstartsseremoni har Boston-politiet satt inn bombehunder, samt innført sjekk av bager og poser for å prøve å hindre at noen tar med våpen eller bomber med inn på seremonien, sier Katherine Smith til Universitas.

Hun er student ved Boston University, som har campus like ved der maraton-bombene gikk av 15. april i år. Hun har notert seg en stor økning av sikkerhetstiltak på skolen, og kan fortelle at universitetet har begynt å sende ut en rekke meldinger til studentene for å advare om uønskede hendelser på campus.

– Jeg har nylig fått minst tre varsler om «mistenkelige pakker», sier hun.

Godtar sikkerhetstiltakene

– En krise kan skje på campus uten forvarsel, sa USAs sikkerhetsminister Janet Napolitano tidlig i april i år.

Om lag to uker senere gikk det av to bomber under Boston Marathon. Bombene drepte tre og skadet 264 personer. Kort tid etter ble en politimann skutt og drept på universitetsområdet til Massachusetts Institute of Technology.

Etter terrorangrepet har den amerikanske regjeringen stilt krav om strengere kontroll med de internasjonale studentene som kommer inn i landet. Enkelte politikere har tatt til orde for å suspendere visumet til studenter fra land og regioner som blir vurdert som «høyrisiko» for landets sikkerhet, skriver The Chronicle of Higher Education.

Lokale og nasjonale universiteter og høyskoler har også økt sikkerheten: Bevæpning av vakter, flere overvåkningskameraer og installering av nødknapper er bare noen av sikkerhetstiltakene amerikanske skoler har satt i gang.

– Situasjoner som Boston-bombingen får stor oppmerksomhet. Politikerne kan og må spille på det. Det er de irrasjonelle prosessene i oss som godtar sikkerhets-

Rykket ut: Store deler av Boston ble sperret av like etter bombene i april, og sikkerhetstiltakene

tiltakene, og skaper en situasjon der sikkerheten aldri kan bli bra nok, forteller Helge Lurås, ekspert på sikkerhetspolitikk og leder i Senter for internasjonal og strategisk analyse (SISA).

Han tror den amerikanske staten spiller på frykt for å få borgerne til å godta sikkerhetstiltakene.

– Mye tyder på at tiltakene etter Boston-bombene ikke bare er midlertidige. Det er flere krefter i USA, deriblant økonomiske, som

mener at det bør bli mer og mer kontroll og overvåkning, og de vil finne argumenter for at dette skal fortsette, sier Lurås.

– Går kontrolltiltakene utover studentene?

– Folk stoler gjerne blindt på myndighetene, og tenker at sikkerhetstiltakene gjenspeiler at det er en reell trussel og at det er en god grunn til at de blir kontrollert. Det får dem til å spørre seg om de kan stole på sine medstudenter, sier SISA-lederen.

g bevæpning på campus

vedvarer ved byens – og landets – utdanningsinstitusjoner.

FOTO: KYRRE LIEN

«Jeg har nylig fått minst tre varsler om «mistenkelige pakker»»

Katherine Smith,
student ved Boston University

Vil fjerne våpenrestriksjoner

De siste årenes terrorangrep og massedrap i USA, ikke minst på skoler, har ført til et stadig større påtrykk fra de som ønsker å tillate våpen på campus. På denne måten kan studentene beskytte seg, i tilfelle det skjer noe lignende som massakrene på Virginia Tech i 2007 eller Columbine High School i 1999, argumenterer våpen-lobbyister.

Enkelte stater i USA foreslår nå lovgivning som vil tvinge

offentlige universiteter og høyskoler til å fjerne forbudet mot skytevåpen på studiestedene sine.

Staten Texas har nylig introdusert Campus Personal Protection Act, som eksplisitt tillater studenter å kunne bære et skjult håndvåpen på campus.

Senator i Texas, Brian Birdwell, forklarte i en pressemelding at loven handler om noe mer enn bare å kunne bære skytevåpen. «Det handler om å gi

borgerne sine gudgitte, konstitusjonelle rettigheter», sier han.

– Ikke rasjonelt

Lurås mener amerikanerne ikke klarer å håndtere krisesituasjoner rasjonelt.

– USA har ikke respondert rasjonelt på terrorangrepene 11. september eller i den påfølgende krigen mot terror. Lite tyder på at tiltakene etter Boston-bombene er rasjonelle de heller, sier Lurås.

Han mener USA heller bør rette fokuset på andre problemer.

– Statistisk er det liten risiko for å rammes av terrorangrep eller massedrap på skoler i USA. Det settes inn enorme mengder ressurser på sikkerhetstiltak når det egentlig er andre ting folk bør passe seg for. Det er vel litt typisk amerikansk og vestlig å tenke at ethvert problem har en løsning bare man setter inn nok ressurser, sier han.

kulturredaktør: **Are W. Sandvik**
are.sandvik@universitas.no 415 22 929

reportasjeredaktør: **Astrid Karstensen**
a.j.karstensen@universitas.no 477 52 707

KULTUR

Trugar hytteturen

Velferdstingets kulturstyre har rydda i egne retningslinjer. No kan det bli vanskelegare for di studentforeining å få økonomisk stønad.

Kulturstyret

tekst Ingrid Eidsheim Daae
ingrided@universitas.no

foto Helle Gannestad

– Målet med endringane er å gjera det enklare for søkjarane å forstå kva ein kan og ikkje kan få pengar til, seier Karl Kristian Rådahl Kirchhoff, leiar i Kulturstyret.

Årleg deler Kulturstyret ut 3,5 millionar kroner til ulike studentforeningar og aktivitetar tilknytt Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO), på vegne av Velferdstinget (VT). På VT-møtet førre måndag vart det vedteke innstrammingar i tildelingskriteria for desse midlane.

Vanskelegare for dei rike

Kirchhoff trekkjer fram to punkt som vil ha innverknad på søknadsprosessen, og som kan føra til at foreiningar som tidlegare har fått innvilga stønad, ikkje vil få det lenger.

– For det første innfører me eit nytt dokumentkrav, som tilseier at foreiningar som har mykje eigenkapital og likevel søker stønad må sannsynleggjera at dei har behov for desse pengane, fortel Kirchhoff.

For det andre vil det verta vanskelegare for fag- og programutval ved utdanningsinstitusjonane å få pengar frå Kulturstyret.

– Fag- og programutval kan ikkje lenger søkja oss om drifts-stønad. Me vil heller ikkje dela ut midlar til aktivitetar fagutval er forventa å driva med, slik som fagkritisk dag, hytteturar og studieturar. Dette er institutta lov-pålagt å gje foreiningane stønad til, seier Kirchhoff.

I grunngevinga for endringane heiter det at mange fagutval ikkje veit om at dei har krav på stønad frå instituttet dei er underlagd, og difor ikkje bed om pengar der. Det bør dei imidlertid byrja med. Universitetet i Oslo (UiO) set til dømes årleg av rundt 140 kroner per student til sosial-faglege midlar.

Kulturstyre: Leiar Karl Kristian Rådahl Kirchhoff meiner dei nye tildelingskriteria vil gjera søknadsprosessen meir oversiktleg for søkjarane.

Fleire foreiningar?

I dei nye kriteria vert det òg stilt krav om at arrangementa det vert søkt om stønad til «klart og betydningsfullt styrker studentenes sosiale og kulturelle tilbud».

– Arrangementa må omfatta fleire enn fagutvalet og venene deira, som til dømes festar for alle på fakultetet eller i miljøet, seier Kirchhoff.

Han trur endringane i tildelingskriteria òg kan bidra til ei oppblomstring av nye studentforeiningar.

– Ei løysing kan vera at ein opprettar egne foreiningar for dei sosiale arrangementa, som så kan søkja stønad frå oss, forklår han.

Får konsekvensar

Eirik Jørgensen, leiar i programutvalet for Kultur og kommunikasjon (Kulkom) ved UiO, er ikkje kjend med enringane då Universitas tek kontakt – men fortel at dei vil få konsekvensar for utvalet.

– Me får maks uttelling på søknadene til instituttet, men stønaden der er ikkje tilstrekkeleg med vårt aktivitetsnivå, seier han.

Jørgensen fortel at programutvalet tidlegare har vurdert å oppretta ei eiga foreining for dei sosiale arrangementa, men har konkludert med at det er lite sikttemålsteneleg på eit lite studieprogram som Kulkom.

– Kulkom har eit av dei beste studiemiljøa på UiO, og det er veldig uheldig om ei aktiv studentforeining ikkje lenger kan få stønad til arrangementa sine. Det vert problematisk å krevja høgare eigenbetaling frå studentane.

UKENS DIKT

av: Mira Beckstrøm Laurantzon

Jeg er redd for at han skal bruke saksa
klippe meg til
som en papirdukke
fjerne kanter han ikke liker
fremheve sidene han vil ha

Selv har jeg lyst til å bruke en
liten skalpell
på den blankpolerte skallen hans
kakke et pent snitt

i én bevegelse
åpne topplokket
som på et bløtkokt egg
slik de tilbereder ape hjerne i Kina
jeg vil lene meg over det åpne
hodet
som over en brønn
eller slik et barn heiser seg opp
og kikker over kanten
Og så...?

Boklov kan redde

En eventuell ny boklov skal sikre flere norske pensumbøker for høyere utdanning, og kan bli redningen for studentbokhandlene.

Boklov

tekst Thea Storøy Elan
theasel@universitas.no

foto Helle Gannestad

I slutten av april i år la kulturminister Hadia Tajik fram forslag om ny boklov (se faktaboks).

Daglig leder i Fagbokforlaget, Arnstein Bjørke, mener en eventuell lovendring ikke vil få umiddelbare konsekvenser for studentene i Norge – men at en lov kan bære frukter i det lange løp.

– Mange studenter kjøper pensumbøker på Internett, og uten boklov er det fare for at mange fysiske bokhandlere vil bli utkonkurrert. Flere aktører i bokbransjen er i dag villig til å tape masse penger gjennom rabatter, for å vinne markedsandeler, sier Bjørke.

Han er bekymret for at aktørene vil ta over markedet og dermed selv være med på å bestemme pris.

– Studentene må være tålmodige nok til å se lenger enn noen år med priskrig. Bokloven vil gagne studentene i det lange løp, sier han.

Viktig med valgfrihet

Bjørke mener det er viktig at studentene kan fortsette å ha et valg mellom å handle på nett og å handle i en fysisk bokhandel. I sistnevnte får man et tilbud om ekspertise og profesjonelle råd om bøker, som man ikke nødvendigvis får på nett. Dette vil man sikre om den nye bokloven blir innført, mener Bjørke.

Likevel tror han ikke studentene vil merke noen markant forandring med en gang.

– For studentene vil ikke bokloven bety så veldig mye. I dag er det en fast pris på nye pensumbøker regulert av en bransjeavtale. Nå kan dette bli regulert ved lov, sier han.

Akademika støtter ny boklov

I en høringsuttalelse til Kulturdepartementet uttaler Akademika at de støtter forslaget om å love faste fastpris på fagbøker. Her skriver Akademikas ledelse blant

Til unnsetning: Akademika kan redde sine fysiske bokhandlere på campus med ny boklov.

«Studentene må være tålmodige nok til å se lenger enn noen år med priskrig»

Arnstein Bjørke,
daglig leder i Fagbokforlaget

annet at fagbokmarkedet lenge har hatt vanskelig for å få rabatter på innkjøp av bøker fra forlagene.

Jo flere eksemplarer, desto større rabatt.

For innkjøp av pensumbøker er dette vanskelig, i og med at det er færre enn 50 studenter på 93 posent av alle studieemner som tilbys. Å kjøpe store opplag av smal pensumlitteratur er derfor vanskelig.

En fastprisregulering muliggjør at forlagene kan kryss-subsidiere mellom store og små emner, for å sikre en nødvendig produksjon av norske pensumbøker også til små fag.

– Fastprisregimet sikrer flere norske utgivelser for norsk høyere utdanning. Forskning har vist en positiv sammenheng mellom tilgangen på norske fagbøker og studentenes karakternivå, særlig på innføringsemner, sier Geir

FOTO: CC/FLICKR/GELSO FLORES

Matgruppepress hos aper

FLOKKMENTALITET: Vi har hørt «du blir hva du spiser», men hva med «du spiser det de andre spiser»? Tre forskere fra skotske University of St. Andrews viser at aper endrer matvaner dersom de endrer flokk, skriver forskning.no.

Studiet er gjort på fire flokker av vervetaper, Cercopithecus aethiops, i en naturpark i Sør-Afrika. Apene ble gitt maisbokser, der flokkene fikk ulike farger på maisen. Flokkene lærte seg

å like forskjellige farger mais, og baby-apene ble tillært å like det samme som foreldrene.

Når de unge hann-apene dro til andre flokker for å finne ny familie, slik vervetaper gjerne gjør, endret disse apene matvaner, slik at de spiste den samme maisen som den nye gruppen – selv om de var lært opp til å spise en annen i flokken de kom fra. Resultatene er publisert i tidsskriftet Science.

Akademika

Helge Espedalen, administrerende direktør i Akademika.

Han er positiv til bokloven, men synes den kunne fordelt for tjenesten mer rettferdig.

– Akademika ønsker en boklov som sikrer en jevnere avanse fordeling mellom bokforlag og campusbokhandler. På dette området har vi dessverre ikke blitt hørt av politikerne, sier Espedalen.

– Ingen stor prisendring

– Kan studenter vente en prisøkning på pensumbøker?

– Prisen på norske fagbøker vil være relativt lik på små og store fag. Vi forventer ingen vesentlige prisendringer fra forlagene, sier Espedalen.

Han mener det fortsatt vil være stor konkurranse i det norske pensummarkedet etter innføring av bokloven, og at studentene vil være tjente med situasjonen.

Bokloven

- Vil lovfeste fastpris på norske bøker. Forlagene er da forpliktet til å sette en bindende fastpris som bokhandlerne må forholde seg til.
- Loven setter et tak for hvor stor rabatt forlagene kan gi til bokhandlerne. Taket er på 50 prosent.
- Pensumbøker tilhører bokgruppe 2, som representerer et salg på 311 millioner kroner av samlet omsetning for de norske studentbokhandlerne.
- Fastpris er ment å sikre at tilbudet av norske fagbøker ikke går ned.
- Bokloven er ment å motvirke etablering av private monopolister og forlagsdominans.
- Bøker er nye fra og med utgivelsesåret og frem til 1. mai året etter. For eldre bøker er det fri prisfastsettelse.

MIN STUDIETID

tekst: Thea Storøy Elnan
foto: Henrik Evertsson

HVEM:	Selda Ekiz (28)
STUDELTE:	Mastergrad i fysikk ved Universitetet i Bergen (UiB)
NÅR:	2007-2012
AKTUELL MED:	Gullruten-pris for programlederjobben i <i>Newton</i> .

Virkelighetens Big Bang Theory

Hun ble kåret til Norges nest mest sexy dame samtidig som hun gjorde vitenskap gøy for barn. Eller som bladet Mann oppsummerte det så fint: «Hun får pappa til å elske barne-tv». I helgen ble Selda Ekiz kåret til årets kvinnelige programleder for inn-satsen i vitenskapsprogrammet *Newton*.

Det var da Ekiz så en *Schrödingers katt*-episode om CERN-laboratoriet at hun bestemte seg for å hoppe ut av psykologistudiet ved Universitetet i Bergen, og heller bli fysiker.

– Psykologi har så flytende og vage svar, jeg var gira på å studere noe som var mer konkret, som hadde mer med tall å gjøre enn mennesker.

Ekiz sammenligner fysikklinja i Bergen med den første sesongen av TV-serien *The Big Bang Theory*.

– Det er litt sånn vi var: Nerdete og veldig interessert i faget vårt. Vi hadde også en Sheldon, en som var som han jøden og en som Raj. Vi manglet bare en Penny, men Penny er jo dum, så hun vil jeg hvertfall ikke være, forteller Ekiz lattermildt.

I løpet av studietiden fikk Ekiz og noen medstudenter ressurser

til å lage fysikkshow med knall og bang som de reiste rundt med. Målet var å rekruttere 16-åringer til å studere realfag. Showet var med på å gi henne jobben i *Newton*.

– Vi fant ut at instituttet hadde enormt mye ubrukt utstyr i kjelleren som vi kunne bruke.

Men etter noen år ble det vanskeligere å skaffe penger til showet. Realfagsrekruttering var ikke så populært lenger.

– Det er veldig dumt synes jeg. Istedenfor å jobbe på Narvesen – som helt sikkert er en fin erfaring, altså – så kunne vi gjøre noe studierelevant og tjene penger samtidig.

«Jeg stod i fare for å få nervous meltdown. Da dro jeg til Cuba»

Ekiz holdt ikke bare på med nerdete underholdning på fritida, hun var også komiker.

– Jeg begynte med stand-up da jeg ble dumpa av eksen min. Ikke at jeg snakket om eksen altså, men det var en kul greie jeg fikk pen-

ger for. Jeg fikk jo til og med lov til å stå på Latter og fremføre etter hvert.

I motsetning til mange studenter levde Ekiz svært godt økonomisk i studietida. Ved å kaste seg inn i diverse deltidsjobber, blant annet som vitenskapelig assistent, jobbet hun nesten 100 prosent ved siden av studiene.

– Mot slutten av studiene var jeg så lei og stod i fare for å få «nervous meltdown», som de fleste får. Da dro jeg til Cuba. Cuba er en helt fantastisk plass å dra til når man er lei av eksamen. Der har de hvite strender, salsa-musikk og dårlig Internett. Anbefales.

Det var likevel fagidiot-debatte- ne og den heite dansinga på fysikerbaren H-Bar som står sterkest i Ekiz' studietid-minne.

– Til H-Bar kom ikke bare studentene, men også professorene og stipendiatene. Der kunne folk være så nerdete de bare ville og man kunne utveksle stories over en øl eller to. Jeg husker spesielt godt et nach vi hadde på masterkontoret. Da danset vi hele natten fordi vi ikke hadde mer drikke igjen. Man trenger ikke alltid alkohol for å kose seg, vet du, det var gøy lell.

theasel@universitas.no

Da terroren *nesten*

Både Frode Saugestads marokkanske far og egne livsmeritter gjenspeiles i hans debutroman. Hva med historien om å sprengte Lucy Smiths hus i lufta?

Bok

tekst Are W. Sandvik
arews@universitas.no
foto Hans Dalane-Hval

På en CV norske medier snart er leie av å ramse opp, føyes det i disse dager til en debutroman.

Av bruddstykker av et liv har renessansemannen, multikunstneren og akademikeren Frode Saugestad sydd sammen sin første roman. I et sammensurium av virkelighet og fiksjon, fantasi og fakta, ledes leseren gjennom parallelle historier man antar gjelder én og samme hovedperson.

Blant bruddstykkene finner vi historien om et planlagt attentat mot Universitetet i Oslo:

«SKJØNNER DU MAMMA AT JEG I MIN DESPERASJON ETTER Å BLI SETT PLANLA Å SPRENGE ADMINISTRASJONSBYGNINGEN VED UNIVERSITETET I OSLO?»

– Er det ikke spekulativt, i disse tider, å skrive om å sprengte administrasjonsbygget på Universitetet?

– Kanskje. Det kan være det. Men kanskje er det også noe som er helt reelt, og som bare måtte være med i boka. Kanskje er det et litterært triks. Det er mange som har fremheva at akkurat denne radikaliseringa er et interessant grep og gjør boka spennende å lese, sier Saugestad hemmelighetsfullt.

I boka gis det detaljerte skildringer av hovedpersonens planer om å sprengte Lucy Smiths hus.

– Skjønner du at folk blir sjokkerte, og de assosiasjonene det gir til 22. juli?

– Selvfølgelig. Vi diskuterte det med noen venner, og jeg var ganske sikker på at Breivik var en litt sånn ensom, sint, frustrert mann. At han ikke var sinnssyk, men følte seg misforstått. Jeg vet jo ikke om det er rett, men i ettertid er det jo det inntrykket jeg sitter igjen med. At han var sint og forbanna. Men, karakteren i boka vil jo ikke ta livet av noen. Han ønsker bare å sende et signal til staten.

Fiksjon møter virkelighet

Både med Universitas og i andre intervjuer kvier Saugestad seg for å sette fingeren på hva i romanen som hører til faktisk historie og hva som er forfattet fiksjon.

– Men store deler av boka er jo hentet direkte fra ditt liv?

– Ja, det er en del av meg, men ingen vet hva. Det er morsomt. Jeg har lest

tilbakemeldinger og anmeldelser der det hintes til hva de tror er fakta og fiksjon, og så har det faktisk vært helt motsatt, forteller Saugestad.

– *Mye ved hovedkarakteren i din nye roman En ung manns bekjennelser om kjærlighet ligner jo på deg. Likevel hevder du at dette er en oppdiktet romankarakter. Hvorfor det?*

– Hukommelse blir jo på en måte en del av fantasien din. Kanskje man husker ting man vil huske, kanskje man fortrenger og ikke husker ting man ikke vil huske. Så, kanskje er det helt umulig å skille mellom det som faktisk har skjedd og det man tror har skjedd.

Flere journalister trekker opp Knausgård som en sammenligning, ved at de begge legger sine romaner tett opp mot virkelige hendelser. Saugestad kjenner seg ikke igjen i beskrivelsen.

– Det er to tydelige forskjeller mellom oss. Den ene er at Knausgård er en utrolig begava forfatter. Den andre er at han mener at det han skriver er sant, mens jeg skriver fiksjon. Samtidig er alt man skriver selvfølgelig basert på tillegnet kunnskap. Jeg tror jo ikke Jo Nesbø har vært og drept masse folk. Samtidig kan han ha henta kunnskapen om det et sted.

– Men det er jo ikke feil å si at karakteren i din roman ligner langt mer på deg enn Nesbø ligner på Harry Hole?

– Nei, det kan man si. Men jeg kommer uansett aldri til å

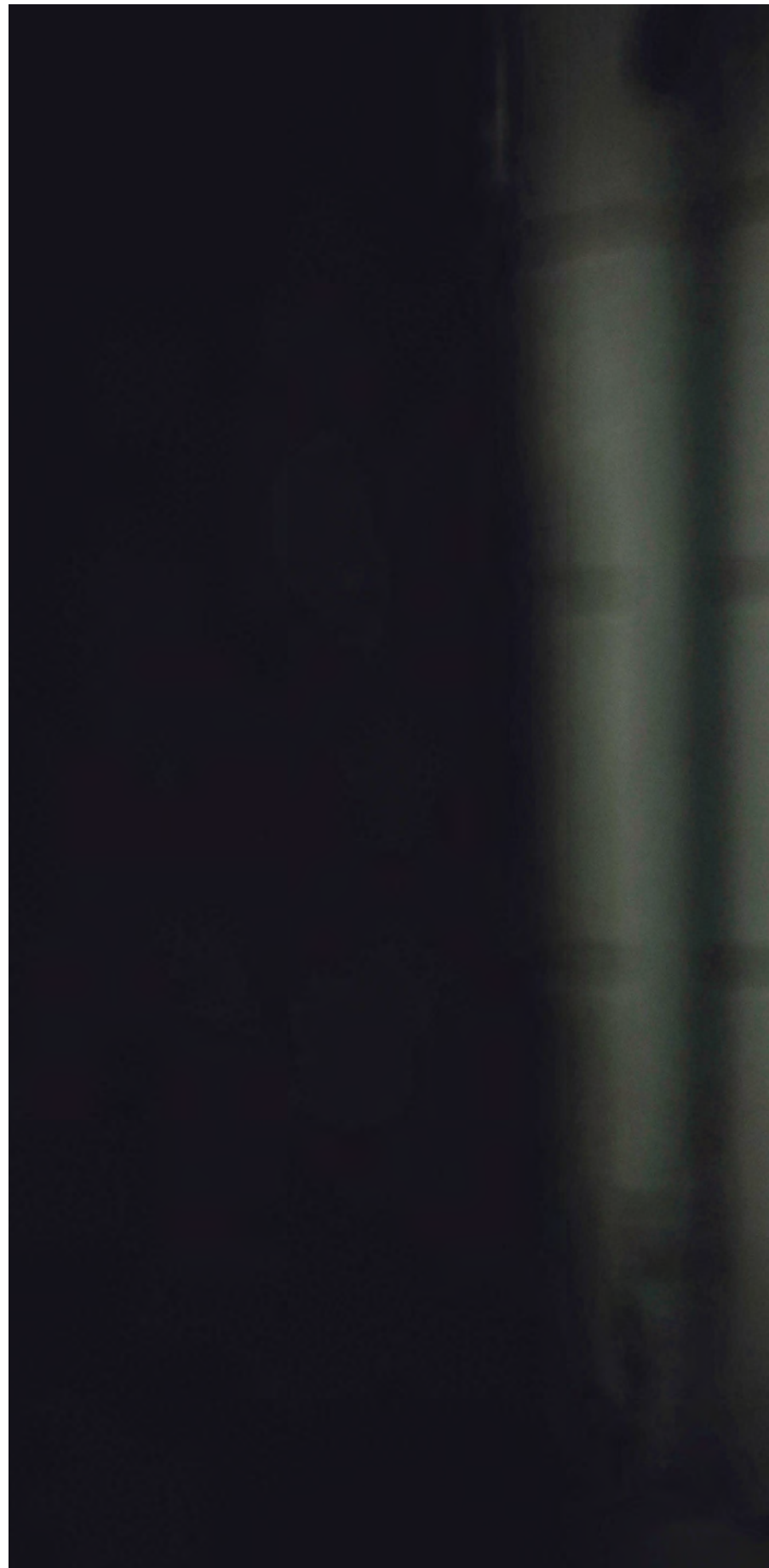
legge ved en bruksanvisning til hvordan boka skal leses.

Lite velkomment Blindernmiljø

En stor del av boka til Saugestad handler om Universitetet i Oslo, og det ligger en spenning i opptakten til det som nesten blir et attentat mot Lucy Smiths hus. At det ble akkurat Universitetet i Oslos administrasjonsbygg, virker ikke tilfeldig.

– Jeg prøvde jo å bli student mange ganger, men jeg klarte aldri å begynne å studere. Det var flere ganger hvor jeg mislyktes som student, så jeg har et veldig ambivalent forhold til Universitetet i Oslo. Enten er jeg vel forbanna på det, eller så tenkte jeg at nå må jeg legge inn et spenningsmoment.

Det er vanskelig ikke å lytte til undervisningskritikk fra en mann som gikk fra bachelor- til doktorgrad på rekordkort tid, og som har undervist i litteratur ved Harvard.

Forsviner i egen hukommelse: Altmuligmannen Frode Saugestad har stupt ned i en gryte

– Det har vært et par episoder på Blindern, blant annet ved funn av en AG3 i et skap nede på Sophus Bugges hus, som har ført campus og spekulasjoner om terrorisme sammen. Er det noe spesielt ved universitetsmiljøet som åpner for slike tanker?

– Det blir bare en gjetning. Universitetsstrukturen i Norge, i hvert fall på HF og SV (Humanistisk og Samfunnsvitenskapelig fakultet, red.anm.), er lagt opp med lesesaler på hundre til to hundre folk. Og hvis du banker på døra til professoren den ene av de to timene i uka professoren har tid, så føler man seg

« Man føler kanskje at man faller utenfor og ikke blir tatt på alvor som student »

kom til Blindern

med faktiske hendelser og tanker og forfattet fiksjon, og har tatt med seg sin debutroman opp igjen. Reelle hendelser er blandet sammen med Saugestads fantasi.

kanskje uvelkommen og blir én i den massen.

Derfra er faren stor for at man som student faller utenfor og føler man ikke blir tatt på alvor, mener Saugestad. Han tilføyer at Universitetet i Oslo likevel ikke skiller seg spesielt mye ut i den sammenhengen.

– Når man kommer inn til byen som nittenåring og kanskje ikke kjenner så mange, så er man litt usikker. Men hadde vi gått til Frogner, for eksempel, så kan det godt hende vi hadde funnet mange pistoler og geværer i skapene der og.

Lei akademie

I en alder av 39 år er Saugestads karriere allerede lang og mangfoldig, i alt fra klesbransje til forlagsbransje. Sist han hadde en akademisk karriere var på Harvard i 2010. Så ble han lei.

– Ja, det var for noen år siden. Harvard er jo smørøyet hvis man har akademiske ambisjoner. Men så var det noe med hele miljøet og livet – det var veldig lite åpent for tanker og innspill utenfra, og det framsto veldig hegemonisk. Folk sitter på sine små øyer og passer på seg og sitt, akkurat som i det norske Knut

Hamsun-miljøet, for eksempel. Alle holder på med de samme greiene, så sitter de og forvalter sin egen sannhet, mens jeg heller ville befri Hamsun mer.

– Er ikke det ironisk, all den tid akademikerne er de som bør være mest åpne for kritisk tenkning og sannhet?

– Jo, men de er jo ikke det. De passer på, fordi det handler om posisjoner, forskningsmidler og stillinger. Jeg leste i Universitas at 80 prosent av stipendiatene på Universitetet i Oslo er internt rekruttert. Altså, ingen i verden får meg til å tro at det er det beste kandi-

datene. Ingen i hele verden.

Dårlig mottagelse

Saugestads bok har fått dårlig mottagelse av norsk presse så langt, men han har en plan B.

– Jeg skal skrive en bestselger nå, siden denne boka ikke blir en bestselger: *Hvordan bli en mesterstudent*. Jeg har blitt spurt så mange ganger av DN Talent og Campus om studietips.

– Og i ditt tempo kommer vel den boka om noen uker?

– Nei, da, nå har jeg pappaperm. Men, kanskje til neste år.

Den omstreifende jublant

Det startet som et tidsskrift på Blindern i 1988. Siden har flere av Norges største senere forfattere sittet i redaktørstolen. I år fyller Vagant 25 år.

Tidsskrift

tekst Are W. Sandvik
kulturredaksjonen@universitas.no

- Selv om min «ekte» professor, Arne Melberg, prøvde å overtale meg til å skrive en hovedfagsoppgave om outsidersmotivet i europeisk litteratur, kostet det meg lite å slutte på utdanningen. Jeg hadde jo Vagant. Det var mitt universitet, forteller tidligere Vagant- og Morgenbladetredaktør Alf van der Hagen.
- Dag Solstad har kalt Profil sitt universitet. Professorene der var Jan Erik Vold, Espen Haavardsholm og Paal Helge Haugen. På samme måte som Profil ble en litteraturinstitusjon fristilt fra akademiske retningslinjer og rammer på 60-tallet, ble Vagant et forum for litterær utfoldelse og utprøving et par tiår senere.
- En liten gjeng Blindern-studenter hadde allerede gitt ut det første nummeret av Vagant i '88 da van der Hagen ble med som redaktør. Han forteller om et svært ambisiøst miljø.
- Vi var minst tre kategorier mennesker: Noen var akademikere, andre var mediefolk, mens en tredje kategori selv hadde litterære ambisjoner. Noen befant seg i minst to eller tre av disse kategoriene. Og det var minst to kulturer som møttes – en praktisk og en åndelig, en journalistisk og en akademisk.

Litterært springbrett

- Det hele startet på kjøkkenet til Gunnar Rebnord Totland i 1988. I år, 25 år etter, fikk Vagant prisen «Årets tidsskrift» av Norsk Tidsskriftsforening, og blir av mange beskrevet som et av de viktigste tidsskriftene i norsk litteratur.
- Det er bare å gratulere med at de har fått til så mye og holdt så høy kvalitet i alle disse årene – for litteratur og til dels litteratur-, estetikk og kulturteori, sier Christian Refsum, førsteamanuensis i litteratur ved Universitetet i Oslo.
 - At Vagant ble et samlingspunkt for unge med litterære ambisjoner ble tydelig med årene. Blant bidragsyterne til tidsskriftet står navn som Linn Ullmann, Karl Ove Knausgård, Tore Renberg og senest P2-lytternes romanprisvinner Pedro Carmona-Alvarez.
 - Tidsskriftet har vært drevet av såkalt frie intellektuelle. Medarbeiderne har til dels vært i nærheten av universitetslivet, men også nærmere kunsten enn det universitetsfolk ofte er, sier Refsum.
 - Har Vagant virkelig vært av så stor betydning for norsk litteratur?
 - Ja. Vagant har vært svært viktig for utviklingen av såkalt kvalitetslitteratur, både ved at det har vært et møtested for flinke folk, men også ved at man har satt dagsorden. Men, for deler av den mer kommersielle litteraturen, som for eksempel krim, har ikke Vagant vært viktig i det hele tatt, forteller Refsum.
 - Historisk sett, hva har tidsskriftformatet betydning som avlsted for store forfattere?
 - Tidsskriftene er svært viktige i litteraturhistorien. Fra symbolismen og gjennom hele modernismen har såkalte unglitterære tidsskrifter ofte spilt en sentral rolle. Det er i og ved disse tidsskriftene at nye stemmer

Tåler tidens tann: Helt siden starten på Blindern i 1988 har Vagant holdt pressen varm. Her er et utvalg forsider.

«Jeg hadde jo Vagant. Det var mitt universitet»

Alf van der Hagen,
tidligere redaktør i Vagant og Morgenbladet

blir introdusert, nye ideer blir presentert og man eksperimenterer med nye former og stilnivåer. Det er typisk at tidsskriftene er viktige i den fasen da forfatterne er relativt unge. Det er gjennom tidsskriftet de treffer litterære bekjente og venner, og det er her de finner en vei inn i offentligheten.

Legendarisk intervju

Vagants egenart og ambisiøse miljø har også gitt dem innpass, hvor andre norske medier har fått avslag.

- Mitt fineste minne fra Vagant er intervjuet med Tor Ulven, som Cecilie Schram Hoel og jeg gjorde hjemme hos ham gjennom en lang kveld og natt på Årvoll, mimrer van der Hagen.
- Kontakten med Ulven startet med at han ringte meg på telefonen høsten 1991, det var etter at jeg hadde anmeldt Fortæring i Dagbladet og innstilt den både til Nordisk Råd og sannsynligvis også til Nobelprisen. Siden Ulven, som karakteren Sten Egil Dahl i Trier-filmen *Reprise* for øvrig bygger på, var svært mediesky, ble Vagant det eneste mediet som noen gang intervjuet ham – før han tok livet sitt i 1995.

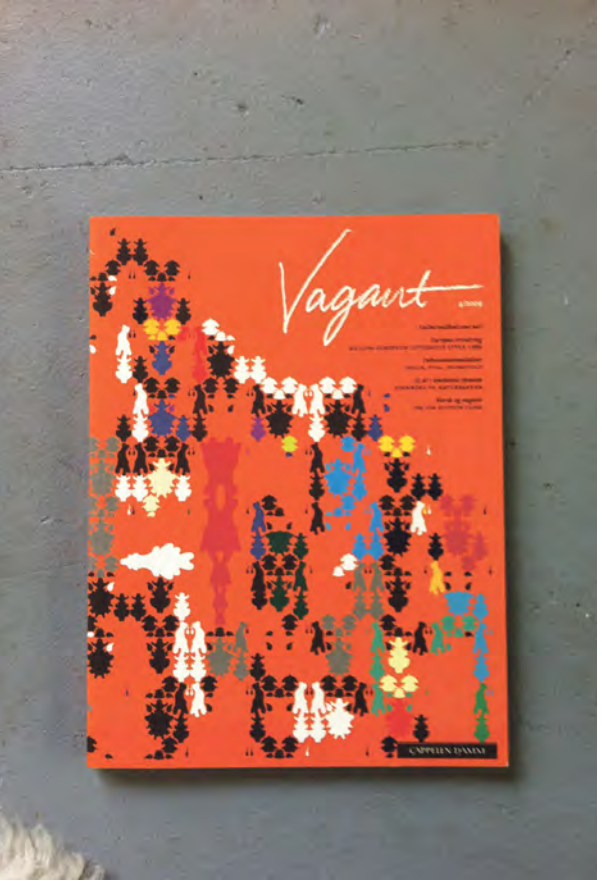
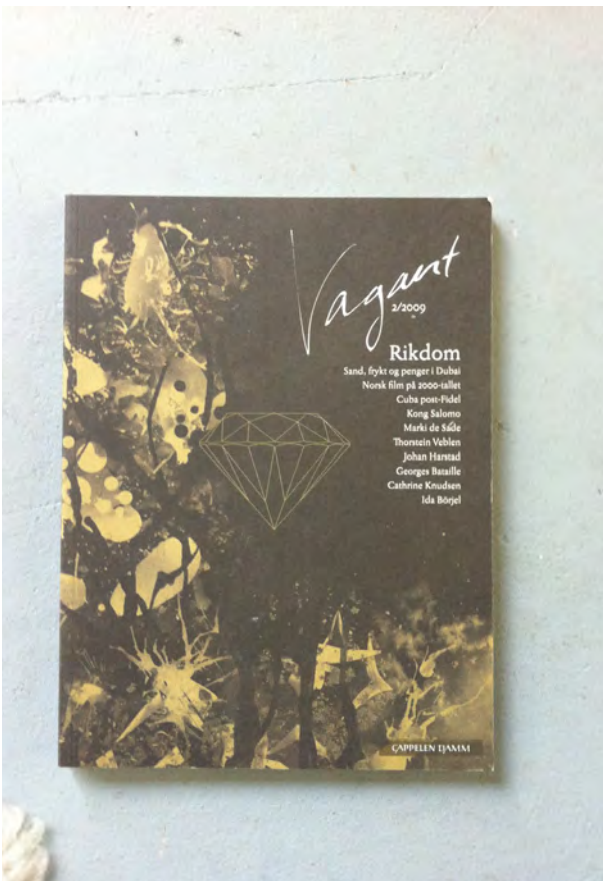
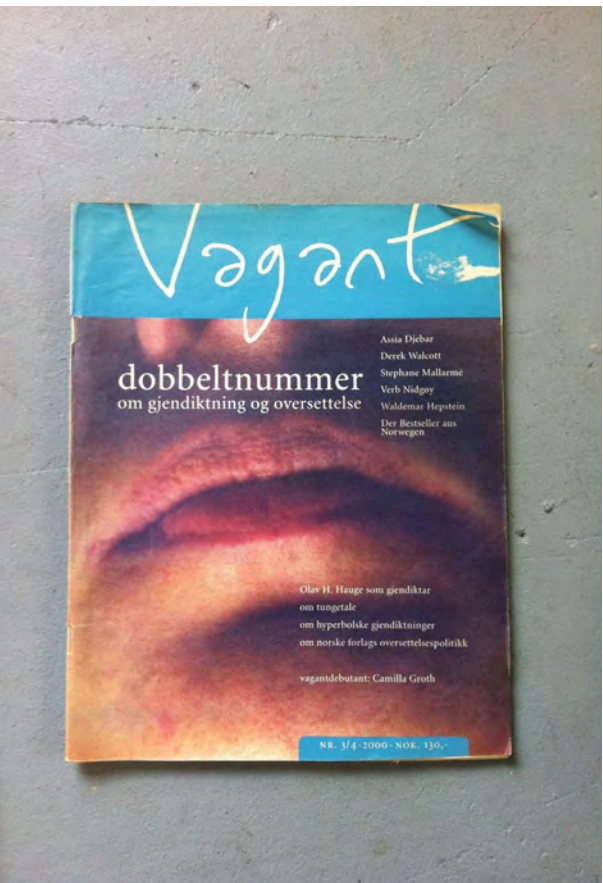
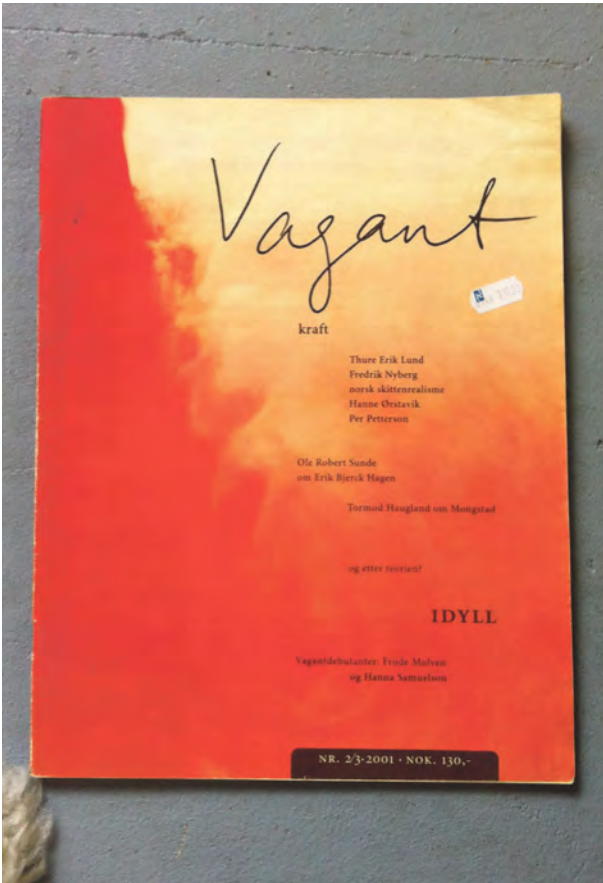
Berlin-hverdag

Nylig flyttet Vagants nåværende redaksjon til Berlin, hvor ansvarlig redaktør Audun Lindholm også bor.

- Det har vært en glidende overgang. Vi møttes oftere og oftere i Berlin for å lese korrektur i innspurtene med numrene. Så tenkte vi, hvorfor ikke ha hovedbase her?

Utgiftene er blitt mindre og impulsene flere, forteller Lindholm over Skype fra Berlin.

- Men dere ser fortsatt på dere selv som et norsk tidsskrift?
- Ja, Vagant er et norsk tidsskrift, henvendt til den norske offentligheten. Internett gjør det enkelt å holde seg oppdatert på hva som rører seg i Skandinavia. Oversettelse og presentasjon av utenlandske forfattere og debatter er noe av det viktigste i et tidsskrift. Når vi holder til i hjertet av Europa blir det enklere å få til dette.
- Hva er Vagants mål i dag?
- Vi ønsker å være et uomgjengelig tidsskrift for alle som skriver litteratur i Norge, sier Sigurd Tenningen, medredaktør i Vagant, før Lindholm fortsetter over dårlig Skype-forbindelse:
- Vi ønsker å overraske og bruker litterære vinklinger på stoff andre medier ville ha angrepet på en annen måte.
- Er det økonomisk vanskelig å opprettholde selv et så kjent tidsskrift som Vagant?
- Sammenligner man med Sverige, får de mer offentlig støtte der. I Sverige er tidsskriftsstøtten på opptil 700 000 kroner, i Norge kan man maksimum få 200 000, sier Tenningen.
- Men det er tradisjon i Norge for at breddeforleggeriet også omfatter tidsskrifter. De største forlagene holder seg alle med tidsskrifter: Gyldendal, Aschehoug og altså Cappelen Damm, som utgir Vagant. Men, en av grunnene til at vi flyttet til Berlin var helt klart økonomien, forteller Lindholm.
- Norge er rett og slett blitt for dyrt for idealister.

anmelderredaktør: Eivind Eide Skauffjord
eivines@universitas.no 990 45 537

ANMELDELSER

Halvhjertet: Universitas' anmelder mener *Havet* mangler substans.

Drukner i havet

Teater Neufs oppsetning går i samme fella som institusjonsteatrenes forsøk på samtidsteater det siste tiåret: Ingen formidler noe som helst. I *Havet* introduseres ingen konkret konflikt, men en drukning etterforskes parallelt med at bygda går bananas. Karakterene soser rundt i sin egen irrasjonelle smørje, og et eventuelt budskap er så godt som ikke-eksisterende.

I det minste er den irrasjonelle spillestilen humoristisk. Tilskueren kan le godt av de fire jentene som inntar scenografiens sandkasse, kaster av seg klærne uten grunn, og poserer som rusa modeller. Eller når de surrealistiske replikkene treffer noe utenfor scenerommet. Irriterende er det da at ikke engang alle skuespillerne mestrer spillestilen.

TEATER

Havet

Av: **Teater Neuf**

Scene: **Teaterscenen, Chateau Neuf**

Tid: **6. mai**

Om ikke med mening, treffer stykket emosjonelt. Den døde begravnes, og bygda inngår en forsonende løsning. Hadde det bare sluttet her og ikke en evighet senere, ville helhetsinntrykket blitt mye bedre. Stykket ville tjent å være mer enig med seg selv om hva det vil fortelle med sin retningsløshet. Det eneste sikre er at forestillingen blir enda en i rekken av håpløst norsk samtidsteater.

Marius Prytz

marius.prytz@universitas.no

Litterært vors

Litterær salong er en årlig tradisjon der førsteklasingene på Tekst og skribent-utdanningen ved Westerdals høyskole serverer selvskrevne tekster. Katta slippes ut av sekken, og den kreative bobla gjøres allment tilgjengelig. Mer enn en pekepinn på hvorvidt klassen har noen kunstnerspirer, er dette et sosialt arrangement. Baren har til og med kortterminal!

Uavhengig av ølinntak er det vanskelig å huske alle bidragene. Tekstene fremføres henholdsvis som én setning, som en dans, som en sang. Variasjonen begrenser nesten sitt eget mangfold, og den oppmøtte vil tidlig gjenkjenne det som appellerer. Eksempelvis uttaler ikke Aslak Maurstad et eneste ord i sin framføring, men har skrevet enkle beskjeder på plakater og deler ut telefonnummeret sitt. Studentene bruker

TEKSTFRAMFØRING

Litterær salong

Av: **Førsteklasse Tekst og skribent ved Westerdals høyskole**

Scene: **Westerdals høyskole**

Tid: **7. mai**

ikke nødvendigvis kvelden til å vise sin beste tekst – i ordets bokstavelige forstand.

Til tider bikker det heller over i stand-up, og da blir det ofte synd på personen med det lange diktet etterpå. Men en tekst som er god i bunnen høster alltid stor applaus. Åpenbart er det intet revolusjonerende som fremføres, men det ville også vært et urimelig krav. Kvelden er som et bra vors – du gikk liksom ikke glipp av noe, men du er fornøyd likevel.

Marius Prytz

marius.prytz@universitas.no

Lytt til Oslos studentradio på FM 99.3 eller radionova.no

Mandag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Das Kapital
10.30: For Brukeren
11.00: Studentnyheter
11.03: A-lista
12.00: Lillesalen Konsertserie
12.30: Taffellunsj
19.00: Bra Trommis
20.30: Sort Kanal
21.30: Dub Dubhead
22.00: Overkill
23.00: The O & Jo Show

Tirsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Vitenskapskapet
10.30: Grenseløst
11.00: Studentnyhetene
11.03: Snakker ikke norsk (R)
12.00: Studentradiolista

Onsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter

Torsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: TBP
11.00: Studentnyhetene
11.03: Rabarbra
11.30: Tanketog
12.00: Tanketog
19.00: Kveggpels
20.30: Country Barn
21.00: Spillmatic
22.00: Funkiga Timmen
23.00: Neu
00.00: Støyfoten

Friday

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Opplysningen 99.3
11.00: Studentnyhetene
11.03: Nyhetsfredag
12.00: Radiotjenesten
12.30: Skallebank

Søndag

09.00: Studentnyheter
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Nova Noir
12.00: DFS

Søndag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Opplysningen 99.3
11.00: Studentnyhetene
11.03: Nyhetsfredag
12.00: Radiotjenesten
12.30: Skallebank

RADIO NOVA

19.00: Nova Nedstrippa
20.00: Goodshit
21.00: Magic Beat
21.30: Nova Amor
22.00: Musikk, Dans og Drama
24.00: XO Hiphop

Søndag

01.00: Novanatt
07.00: DFS (R)
08.00: Grenseløst (R)
08.30: Vitenskapskapet (R)
09.00: Opplysningen 99.3 (R)
10.00: Du Skulle Ha Vært Der
14.00: Stang ut
15.00: Sorgenfri
16.00: Snakker ikke norsk

Ukomfortabel: Det er lite ved Rokys framtoning som støtter påstanden om at Norge er hans «second home».

Holdes kunstig i live

Det er stort å se legenden Roky Erickson opptre. Men mest av alt er det trist.

Uten noen form for oppbygging kommer Roky Erickson subbene ut på scenen. Det tar noen sekunder før publikum legger merke til ham. De jubler og roper navnet hans. Han ser ikke ut til å gjøre noen notis av dem. Et av bandmedlemmene henger en gitar rundt halsen hans. Så vender han sitt tomme blikk mot publikum og begynner å synge.

Det er ikke mye igjen av den Roky Erickson som på 60-tallet slo gjennom som vokalist i 13th Floor Elevators. Etter noen fargerike år med syre til frokost og meskalin til kvelds, ble han i 1969 arrestert for besittelse av én enkelt marihuana-joint. Lovgivningen var nådeløs; Roky risikerte ti år i fengsel. Forsvaret heftet ham av kroken ved å få ham erklært gal. Det ble imidlertid en dyrekjøpt seier. Roky ble sendt til mentalsykehus, der han i årevis ble utsatt for ufrivillig sjokkterapi.

Når Roky i kveld henter fram klassikere som «Two headed dog», «Night of the vampire» og «I walked with a zombie», reflekteres hans mentale liv etter årene med «behandling».

Det er utvilsomt stort å se en legende som Roky opptre live. Men mest av alt er det trist. Livet har

MUSIKK

Roky Erickson

Sted: **Rockefeller**

Når: **10.mai**

slippt ham ned til stumpene; det eneste som gjenstår er rester av den fantastiske stemmen. Gleden ved å opptre synes å ha forlatt ham for lengst. Når han ikke synger, vender han ryggen til publikum. Han sier ikke ett eneste ord i løpet av hele konserten. Pratinga er overlatt til en ung, Skrillex-aktig type på venstre ytterkant av scenen, som danser intenst under alle låtene. «Norway is our second home!», skriker han, men den ukjente fyren overbeviser ingen.

Det er ikke riktig å spekulere i hva det betyr for Roky å være på turné. Men fra publikums perspektiv er det åpenbart at artisten holdes kunstig i live. Det virker som om

bandet – bestående av sprek, veltrent ungdom som bobler over av energi – gjør alt de kan for å glatte over det faktum at det er mange år siden stjernen sluknet.

Når det hele er over, ser det ut som om Roky må mobilisere alle kreftene han har, for å løfte armene og smile blekt. Bandet jubler og takker for en fantastisk kveld. The show must go on.

Peder Stabell

pederds@universitas.no

Anne Fougner Helseth, journalist i Universitas

UKAS ANBEFALING

Skip o'hoi

Nei, det sikreste vårtegnet er verken spylukt i parkene eller flåttforsider i Dagbladet. Det er overfylte lesesaler der folk sirkler rundt plassene med frykt i blikket og bøker knuget så hardt i henda at knokene blir hvite, mens sola skinner hånende gjennom vinduene. La oss innse det: For de aller fleste studenter går leseintensite-

ten opp noe durabelig de siste ukene før eksamen. Men er nå det egentlig så galt, når heltidsstudentens død forlengst er opplest og vedtatt? Det er håp, folkens! Jeg sier som kaninen i Flukten fra Dyreskogen, før han løp skrekkslagen av gårde: «Ikkje få panikk, ikkje få panikk. Æææææ!»

Axel Geard Nygaard, journalist i Universitas

UKAS ADVARSEL

Det er jo tradisjon!

En gang var Hans Majestet Den Gyldne Gris en sviende kritikk fra studentene rettet mot borgerskapet. Med grisen gjorde studentene narr av selv-høytidelige, men meningsløse tradisjoner og ritualer. Likeså var gallaene i regi av Det Norske Studentersamfund en måte å drite ut pompose, aristokratiske arrangement forbeholdt eliten.

Men grisens og gallaenes samfunnskritiske tilsnitt virker å ha gått dagens DNS-aktive hus forbi. Nå sauser de seg selv inn i de tåpeligste ritualer, ikke for å gjøre narr av det bestående samfunn, men fordi det er *tradisjon* på huset. Snakk om å være en parodi på seg selv.

Søndagsblåveis

Det er en litt daff stemning i publikum mens oppvarmingsbandet Your Demise spiller. Det viser seg derimot å eksplodere i energi så fort metalcore-bandet Bring Me The Horizon kommer på scenen. De åpner konserten med «Shadow Moses» fra deres siste plate *Sempiternal*, og den tunge bassen kjennes inn til beina. Det tar ikke mange minuttene før vokalist Oli Sykes klarer å danne en «wall of death», hvor publikum splittes i to, deretter styrter mot hverandre og smeller sammen ved låtens klimaks. Sannsynligheten for en blåveis eller to er høy.

Oli forteller publikum at han har fem t-skjorter som han vil dele ut, men da må man crowd-surfe for å få en. Verdensrekorden i flest mennesker som crowd-surfer blir nok satt denne kvelden. Til og med under de rolige låtene er det spesielt én kis som må surfe og tenne lighteren sin samtidig. Oli er utrolig aktiv i kommunikasjonen med publikum, og får dem flere ganger til å starte en circle pit.

Det er usikkert hvorvidt det er en røykmaskin som

KONSERT

Bring Me The Horizon

Sted: **Rockefeller**

Når: **Søndag 12. mai**

blir brukt, eller om det er en jævlige mengde med svette som skaper de store skyene som kan skimtes over mosherne. Energien er bokstavelig talt til å ta på. Plastbeger med øl blir kastet rundt fra all kanter, og walls of death oppstår under annenhver låt. Det er ikke rart når musikken er så oppløftende brutal. Publikum kan se på hele bandet at de virkelig trives på scenen der de hopper rundt som om de har maur i buksene.

Hadde det ikke vært for Oli og bandets ADHD-tendenser på scenen ville ikke denne timelange blodige konserten vært i nærheten så bra som i kveld. En kombinasjon av juling, klær dekket i øl og spytt har skapt glade fjes, og illustrerer den deilige rusen du får av å se disse kara.

Kristoffer Kaayne Kaalsaa
kriskkk@universitas.no

Evig solskinn om igjen

Det sies at skuespiller og sanger Zooey Deschanel er et av disse showbiz-menneskene som du enten elsker eller hater. Om du faller for den klønete sjarmen er sjansen stor for at du ikke bare liker filmene hennes, men også det musikal-ske samarbeidet She & Him. *Ham* er selveste M. Ward, men som valget av henholdsvis subjekts- og objektspronomen tilsier – dette er først og fremst Deschanel prosjekt. She & Hims tilbake-skuende solskinn-pop byr på en sukkersøt verden, fra tekst og melodi, til produksjon.

Men **elsk** eller hat? Så enkelt er det ikke. Andre-plata *Volume Two* var jo aldeles nydelig. Juleplata *A Very She & Him Christmas* viste at retrosjarm-oppskriften ikke holder alene i lengden. Og årets *Volume Three* følger i samme spor. Det er ikke like stas lenger å få servert den samme 60-tallspastisjen. For all del, Deschanel utvikler seg stadig som låtskriver. Låtene hun har skrevet selv er platas beste – for eksempel «Turn to White» eller «Together». Hun har et talent for sjangeren hun ope-

PLATE

Volume Three

Av: **She & Him**

Plateselskap: **Domino**

rerer i, men den rendyrkes så til de grader at det nesten føles kynisk i stedet for sjarmerende. Blir du glad? Ja. Får du lyst til å danse bekymringene vekk i en eneste stor Lollipop-rus? Jada. Men det holder ikke i fjorten spor. Særlig når disse fjorten sporene, elleve selvskevne og tre coverlåter, føles som én eneste lang sang.

Volume Three er et brukbart mai-lydspor for en eksamensstresset student. Du kan ha den på i bakgrunnen for å få litt solskinn inn på lesesalen. Men den er glemt når høsten kommer.

Solveig Nygaard Langvad
s.n.langvad@universitas.no

Tilbake på ungdomsklubben

De **russiske** tenåringslesbene i t.A.T.u. topper listene med låta «All The Things She Said», Ari og Märtha har akkurat gitt hverandre sitt Ja, og en sveisen Ronaldo har vunnet fotball-VM for Brasil. Året er 2002. Jeg har gått ned trappene på Helga Engs hus for å delta på «Bartefest i Kjeller'n», og samtidig fløyet gjennom en tidsportal elleve år tilbake i tid og inn på ungdomsklubben.

Fire gutter og jenter står alene og svinger seg halv-keitete rundt på dansegulvet uten at den breiale gjengen ved beerpong-bordet bryr seg nevneverdig. Det står en blond jente i baren, hun er omringet av fire gutter. Hun er festens kuleste, søteste og mest populære, og guttene krangler om å få kjøpe henne en øl. Om du bytter ut ølen med Mr. Freeze og beerpong med bordtennis, er det eneste som skiller ungdomsklubben anno 2002 fra

FEST

Bartefest

Hvor: **Kjeller'n i Helga Engs Hus**

Når: **10. mai.**

2013, alderen på deltakerne. Til min store forundring ser det ut som om de 30 deltakerne storkoser seg med usikker flørtning, Kate Ryans «Désenchante» og lime-på-barter.

Bartefesten på Kjeller'n er for noen nostalgi, for meg er det et tilbakeblikk på 90-tallets mørke etterslep, en tid jeg virkelig ikke savner.

Janni Frederiksen Kalafatis
anmeldelser@universitas.no

KULTURKALENDER

onsdag 15. mai

Foredrag: Historiker Tor Ivar Hansen gjester Idéhistorisk Lunsjseminar med foredraget «Storm på Parnasset – Studentersamfundet som politisk kamparena gjennom 200 år.» Det Norske Studentersamfund, med tilholdssted på Chateau Neuf, blir av de fleste studenter i dag forbundet med kulturelle arrangementer, fest og moro. Men den 200 år gamle institusjonen har en stormfull historie. «Landets frieste talerstol» ble ofte gjestet av nasjonens store tenkere, og samfundet har fostret mang en radikal idé og student. Høydepunktene er mange – fra dets betydning for nasjonsbyggingen, til Rød Fronts venstreradikale regime på 70-tallet.
Chateau Neuf, Biblioteket. Kl. 16.00

torsdag 16. mai

Utstilling: Studentene på produktdesign ved HiOA presenterer sin årlige lysutstilling i galleriet på DogA. Andre års produktdesignstudenter har jobbet med en oppgave rundt temaene lys, rom og identitet. Oppgaven var fri, og det var opp til hver enkelt student å definere sin egen problemstilling. Resultatet vises i denne utstillingen, som består av ulike lysobjekter utviklet av en rekke forskjellige materialer. Løsningene utfordrer de tradisjonelle lysproduktene, både når det gjelder estetikk og funksjonalitet.
DogA, kl. 18.00

fredag 17. mai

Hurra, hurra, hurra! Is og polser! Nasjonaldagen kan du bruke til så mangt, enten det er sekkeløp, barnetog, flaggdebatt eller bunadsfyll på Solli plass. Her er noen forslag til andre aktiviteter på nasjonaldagen:

Tog: Kanskje du ønsker deg ut i det grønne skjønn milde? Da kan du gå 17. mai-tog i marka, med Turistforeningen. Turgruppa i DNT Oslo og Omegn går i Lillomarka, fra Movatn til Sinober, der det blir bløtkake og kaffe-rast. Videre til Nit-tedal etterpå. Skogbunnen er hvitveishvit, men bunadsskoene bør byttes ut med gode tursko.
Avreise Oslo S til Movatn. Kl. 9.42

Konsert: De stramme kara i Birkelunden Mannskor fremfører intet mindre enn to lunsjkonserter i det grønne på nasjonaldagen, først på Birkelunden 14.00 og så på Olaf Ryes plass 14.30. Kom i nasjonalromantisk stemning og sikre deg litt av den gratis champagnen de lover. Det blir nok vakkert.
Birkelunden/Olaf Ryes plass. Kl. 14.00

Konsert: Tradisjonen tro er det klart for atter et gjensyn med The Funky Hot Grits på Mono. Bandet har holdt det gående som biprosjekt til Jaga Jazzist og består av Jarle Bernhoft, Lars Horntveth, David Wallumrød, Bjørn Lier, Martin Horntveth, Martin Winstad, Mathias Eick, Erik Johannessen og Jørgen Munkeby. The Funky Hot Grits spiller 70-talls funk og soul med stor vekt på artister som Curtis Mayfield, Sly Stone og The Meters.
Mono, kl. 21.00. Pris: 200

Klubb: «Fredag og 17. mai på samme dag... det må jo bli HELT KONGE!!», skriver Fisk & Vilt. I god 17. mai-tradisjon skal hele huset spille dagen lang før Olle Abstract tar styringen klokka elleve. Så shit fiske, knekk en fot og alt det der. Denne dagen skal det feires. Legg igjen bunaden hjemme.
Fisk & Vilt, kl. 17.00 – 03.00

søndag 19. mai

Utstilling: De 25 avgangsstudentene på bachelor i kunsthøgskolen viser sin avgangsutstilling fra 18. Til 26. mai. Studentene har sin base på fagområdene grafikk, keramik, metall- og smykkekunst og tekstil. På hver sin måte har studentene fordypet seg i felt som spenner mellom billedkunst og kunsthåndverk. Utstillingen viser et stort spekter av uttrykk og medier, og gir besøkende mulighet til innblikk i mange ulike kunstnerskap.
KHiO, kl. 12.00 – 18.00

tirsdag 21. mai

Forelesning: Russell Hardin, professor i statsvitenskap ved New York University, holder årets Grimen-forelesning med tittelen «Government without trust». Grimen-forelesningen holdes årlig til minne om professor Harald Grimen, som døde i 2011. Professor Hardins arbeidsfelt er politisk teori og moralfilosofi og han er forfatter av lang rekke bøker. I årets Grimen-forelesning stiller Hardin spørsmålet om vi kan snakke om «trust in government» i analogi med tillit til personer. Raino Malnes, professor ved Institutt for statsvitenskap, UiO, vil kommentere.
HiOA, Auditorium Athene I og II. Kl. 15.15

Konsert: Mørland er opprinnelig fra Grimstad, men emigrerte tidlig til de britiske øyer. Der har han de siste årene gjort seg bemerket som frontfigur og låtskriver. Med sitt britiske band har han turnert landets mange profilerte scener, og utgitt debutalbumet *Caught In The Headlights*. Nå er Mørland i gang med sitt soloprojekt her i Norge, og med seg har han et knippe dyktige musikere (Gitar: Nicolai Herwell, Bass: Andreas Haga, Kor/Perk: Silje Mygland). Musikken har dype røtter i britisk pop/folk, og Mørland formidler sine nære historier med en særegen, sterk stemme.
Parkteatret, Lillescenen. Kl. 19.30. Pris: 120

■ **Evil Gundy**

Universitas har i en årrekke brukt enhver mulige anledning til å trykke trynet til Kristian Gundersen.

Ad notams avdeling for indremisjonsk journalistikk kan avsløre at det derfor var full jubel i redaksjonen da de endelig fikk mulighet til å smøre hele den deilige, James Bond-villainske sleiken ut over hele forsida på blekka.

– Vi har lenge jobbet hardt og målrettet for å få Gundersens deilige lokker på front, og hver eneste uke har vi hatt minst én sak på gang der vi har kunnet smække inn et bilde av godbassen, sier redaktør Emma Tollersrud.

– Men det har alltid kommet «viktige» ting, som «tilstandsrapporter», «landsmøter», «studentboligtildelinger» og annet piss i veien. Denne uken har det heldigvis ikke skjedd en dritt, så nå kunne vi endelig kjøre ham i full scale! Er han ikke deilig? spør Tollersrud mens hun tar en bit av bløtkaka laget for anledningen.

Quiz-mesteren

Universitas skriver at halvparten av Norges studenter ikke har peiling på de politiske partiers utdanningspolitikk. Står det virkelig så dårlig til med landets studenter? Vi spør Velferdstingets politiske rådgiver, Andreas Borud.

– Hei, Andreas, det er fra Universitas. Har du fem minutter?

– Ja, klart det.

– Du, jeg har laget en pop quiz.

– Okei?

– Ja, jeg har plukket ett punkt fra de forskjellige partiers valgprogram. Og så vil jeg at du skal koble riktig parti til riktig utsagn. Ja, for du representerer vel Oslos studenter?

– Ja, hvis du mener det?

– Skal vi sette i gang?

– La oss.

– Okei. Første nøtt: «Øke grunnfinansieringen til utdanningsinstitusjonene og skape større likeverdighet i finansieringen av statlige og private utdanningsinstitusjoner.»

– Hm. Høyre.

– Det eeeer... korrekt! Veldig bra, Andreas!

– Oj! Haha, god pep talk, du...

– Okei, vi kjører på: «Gjennomføre en nasjonal kunnskaps- og struktureform for å sikre bedre arbeidsdeling, faglig konsentrasjon og samarbeid mellom landets universiteter og høg-

skoler.»

– Det der kan strengt tatt alle regjeringspartiene mene, for de har jo gjennomført en ref... Men det er også noe Venstre kan finne på å mene...

– Dette... Dette er veldig godt resonnert, Andreas. Men jeg må nesten be deg om et svar.

– Da går jeg for Arbeiderpartiet.

– Det er korrekt! Jøjemeg, nå imponerer du her, mister Borud.

– Hehe...

– «Gi ekstra midler til fremragende undervisningsmiljøer for å motivere til økt fokus på undervisning.»

– Dét er Venstre.

– Nei, altså... dette er bra jobba, Andreas.

– Er det riktig?

– Det er klart det er riktig!

– Haha.

– Okei! «Lik rett til utdanning. Starte en opptrapping av studiefinansieringen til 123 000 kroner i året. Samt innføre lønnsjustering av studiefinansieringen.»

– Hum... Jeg regner med du har

Flink: Andreas Borud, politisk rådgiver til Velferdstinget, imponerer i Baksidas pop quiz. Hvorfor han ser ut som Jim Carrey, er uklart.

gjort et bredt utvalg av partier, så kanskje jeg skal gå for...

– Åjadda!

– Hehe.

– Ja, nå var egentlig planen å spørre deg om du ville vurdere din stilling, men...

– Åh...? Det er det intervjuet, ja! Haha!

– Ja, men du har jo gjort en fenomenal jobb, så... Hva syns du selv, bør du vurdere din stilling?

Det ser jeg ingen grunn til.

– Det gjør du helt rett i!

– Haha, takk skal du ha. Og du, Finn Bjelke får passe jobben sin, for det her var bra levert.

– Takk selv!

baksiden@universitas.no

HINT: Tidsskrift, sj-mittskrift. Send svar til oyvind.gallefoss@universitas.no

FORRIGE UKES LØSNING
VAR: «Mer enn bare Elling». Det var det ingen som hadde klart.

- Hva heter skolen i Ålesund som fikk hard medfart tidligere i vår, da den ville bruke både utenlandske og norske flagg i 17. mai-toget?
- Hvilket tiår ble dagens norske flagg tegnet?
- Og hvilket kallenavn ble brukt om det norsk-svenske unionsmerket på 1800-tallet?
- Hvilken dikter ville stryke kristenkorset av flagget og reise det «rent og rødt»?
17. mai-slageren «Norge i rødt hvitt og blått» skulle etter planen urfremføres som avslutningsnummer i revyen *Fra tid til annen*, men ble tatt ut av forestillingen. Hvorfor?
- Innen hvilken musikksganger opererer bandet Black Flag?
- Hvilken historisk hendelse skildres i filmen *Flags of our Fathers*?
- Hvilket år ble det tillatt å brenne flagg i Norge?
- Hvilke farger har det samiske flagget?
- Hvilket av landene har ikke våpen i flagget: Kenya, Mosambik, Rwanda eller Swaziland?

- Aspøy barneeskole
- 1820-tallet (1821)
- Sildesalaten
- Arvill Øverland
- Den tyske okkupasjonsmakten nektet
- Hardcore punk
- Slaget om den japanske øya Iwo Jima i 1945
- 2008
- Rødt, blått, gult og grønt
- Rwanda